

Mål och budget 2024 – 2026

Planeringsförutsättningar

Styrmodell	1
Mål- och budgetprocessen	2
Omvärldsanalys	3
Befolkningsförutsättningar	4
Vision 2045	7
Majoritetens budgetbeskrivning 2024-2026	8
Kommunfullmäktiges mål till nämnderna 2024	10
Ekonomiska förutsättningar.....	11

Mjölby kommuns organisation..... 18

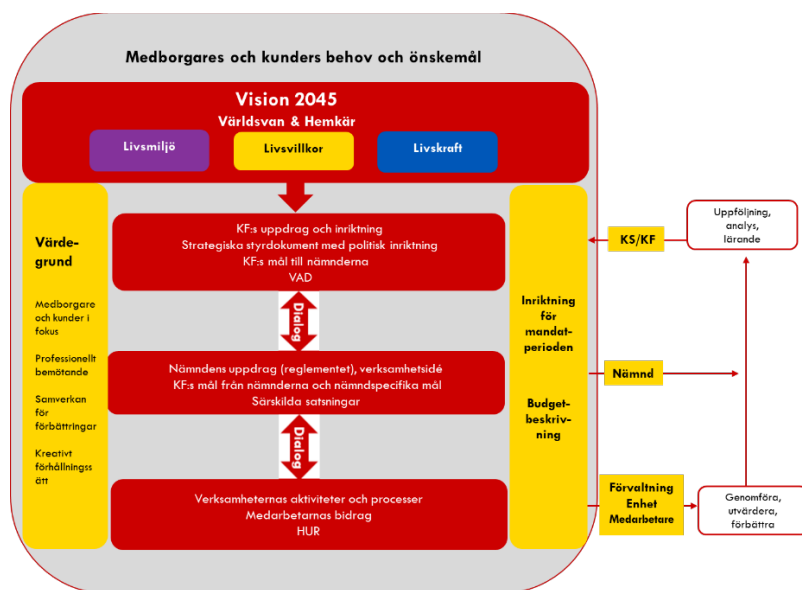
Kommunala bolag

Bostadsbolaget i Mjölby AB	19
Fastighetsaktiebolag Mjölby Industribyggnader (FAMI).....	20
Mjölby – Svartådalens Energi AB (MSE).....	21

Nämndernas bidrag till mål och budget

Kommunfullmäktige - Politiska organ	23
Kommunstyrelse	26
Kultur- och fritidsnämnd	33
Miljönämnd	37
Omsorgs- och socialnämnd	41
Samhällsbyggnadsnämnd.....	47
Utbildningsnämnd.....	52
Finansiering.....	57

Styrmodellen – den röda tråden

Medborgare och kunders behov och önskemål - kommunens uppdrag är att tillhandahålla service och välfärdstjänster till medborgare och kunder. Det är dem som vi ska skapa värde och nytta för.

Visionen skildrar hur vi vill att det ska vara i Mjölby kommun år 2045. Det är vår ledstjärna som ska inspirera och vägleda oss som lever, bor och verkar här. Tillsammans skapar vi framtidens hållbara kommun, där livsmiljön, livsvillkoren och livskraften utgör vår gemensamma grund.

Värdegrund är det förhållningssätt som vägleder oss i bemötandet av medborgare och kunder, samt i samspelet inom kommunens organisation.

Inriktning för mandatperioden och budgetbeskrivning. I inledningen av varje mandatperiod beslutas en politisk viljeinriktning för den kommande fyraårsperioden. Det syftar till att visa organisationen vad den politiska ledningen prioriterar i ett kortare perspektiv utifrån visionen. Inriktningen kompletteras med en årlig budgetbeskrivning där mål och budget kopplas samman.

Mjölby kommuns styrdokument som är av den digniteten att de är politiskt beslutade och har en större påverkan på vår utveckling ingår i styrmodellen.

Verksamhetsidén beskriver en gemensam uppfattning om vad syftet och värdet är med den verksamhet som nämnden bedriver med utgångspunkt från uppdraget.

Kommunfullmäktiges (KF:s) mål till nämnderna utgår från de tre områdena i visionen och den politiska inriktningen för mandatperioden. Efter dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna föreslår kommunstyrelsen mål till KF som därefter beslutar om och tilldelar nämnderna målen.

Nämndspecifika mål formuleras och beslutas av nämnden.

Aktiviteter och processer är de konkreta aktiviteter i vardagen som skapar och utvecklar tjänsterna för dem som vi är till för. Aktiviteterna planeras och genomförs av förvaltningar och enheter, är inte politiskt beslutade och ska bidra till att nå mål och vision.

Medarbetarens bidrag uppmärksammar vikten av den enskilde medarbetaren och hans eller hennes bidrag till verksamheten och på sikt uppfyllelse av visionen.

I september för budgetberedningen och nämnderna dialog om eventuella förändrade förutsättningar sedan kommunfullmäktiges beslut i juni. Då behandlas även eventuella nämndgemensamma satsningar utifrån kommunfullmäktiges mål till nämnderna.

I november beslutar nämnderna om investeringsbehov kommande treårsperiod.

I november beslutar kommunfullmäktige om skattesats samt slutlig mål och budget.

Omvärldsanalys

Kommunens långsiktiga finansiella analys och omvärldsanalys är en grund för planering och budgetarbete. Analyserna stärker förmågan inom organisationen att agera på skeenden i omvärlden snarare än att reagera. Analyserna är en del av mål- och budgetprocessen, bland annat genom att de bildar underlag till nämndernas åtaganden och finansiella överväganden.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har sedan 2010 arbetat med omvärldsanalys tillsammans med Kairos Future. I sin senaste analys "Vägval för framtiden 5, En spaning mot år 2035" har de definierat fem övergripande spänningsfält – demografi, globalisering, grön omställning, värderingar och teknik och teknikutveckling – där förändringar starkt påverkar både Sverige som övriga världen. Inom de fem spänningsfälten beskriver SKR tio trender:

- Demokratin utmanas
- Samhällskontrakt under omförhandling
- "Tyckonomin" breder ut sig
- Fler vägar till kunskap
- Demografiska utvecklingen utmanar
- AI förändrar arbetslivet
- Autonoma system med eller utan människa
- Invånare med alltmer ojämlika livsvillkor
- Omfattande resurser krävs för att hantera klimatförändringen
- Ökad efterfrågan på kritiska resurser

Utvecklingen medför att flera av samhällets bärande lösningar måste förändras för att vi ska kunna nå en hållbar framtid. Kommuner och regioner har stor betydelse då mycket av förändring och utveckling sker lokalt. SKR summerar sin rapport med tre perspektiv som bedöms ha stor betydelse för kommuner och regioners arbete.

- ***Förstå och hantera komplexa samhällsutmaningar på nya sätt***

I frågor som exempelvis arbetslöshet, kriminalitet, miljöproblem eller psykisk ohälsa kan sällan en aktör åstadkomma systemförändring på egen hand. Istället måste man se sin roll som en del av ett system vars samlade effekt skapar värde. Värnande om den egna verksamhet och oförmåga att se en gemensam nytta är exempel på barriärer som måste brytas.

- ***Utveckla nya arbetssätt för att hantera samhällsutvecklingen***

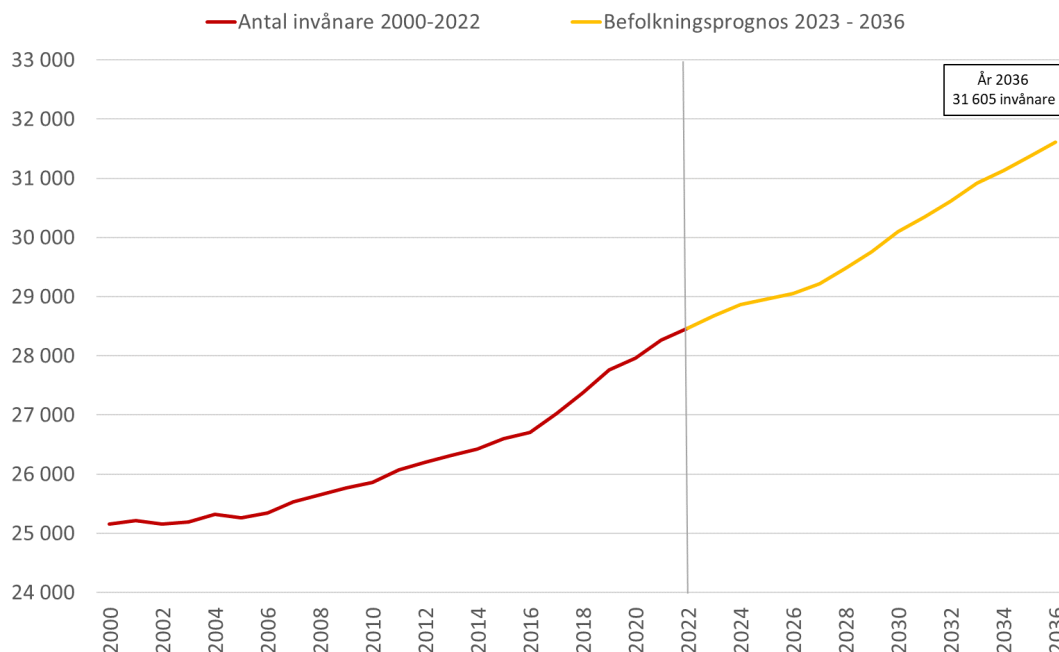
Många organisationer upplever en ökad spänning mellan behovet av att förändra och svårigheten att verkligen greppa och ta sig an utmaningen. Idag är det vanligt att kommuner och regioner har pågående utvecklingsarbete med fokus på gradvisa förbättringar, ett klassiskt exempel är systematiskt kvalitetsarbete. Samtidig finns förväntningar på större förändringar som är svåra att uppnå genom stegvis utveckling. Begrepp som innovation, förnyelse och transformation används för att illustrera en mer radikal form av verksamhetsutveckling. Utmaningen för många organisationer handlar om att hantera olika former av verksamhetsutveckling.

- **Ägna mer tid åt framtiden**

Alla de beslut och val som vi gör idag påverkar även morgondagen. Därför behöver fler organisationer utveckla en organisationskultur där man regelbundet diskuterar framtidsfrågor.

Befolkningsförutsättningar

Antal invånare år 2000 – september 2023, befolkningsprognos 2023 – 2036

Kommunen tar årligen fram en befolkningsprognos. 2023 års befolkningsprognos sträcker sig till 2036 och visar att befolkningsökningen kommer fortsätta, men dämpas i relation till tidigare prognoser. Bostadsbyggandet är ett viktigt underlag till befolkningsprognosen och visade på en avmattning då prognosen togs fram. Under våren kom signaler på att det planerade bostadsbyggandet dämpas ytterligare på grund av ökade kostnader för både byggande och för hushållen generellt. Nedgången bedömdes bli betydande och mer långvarig än tidigare bedömningar.

Utifrån de nya förutsättningarna togs en ny befolkningsprognos fram. Den ligger till grund för beräkningar av bland annat skatteunderlag, resursfördelning till nämnderna samt lokalförsörjning. Befolkningsutvecklingen nedan utgår från den nya prognosen.

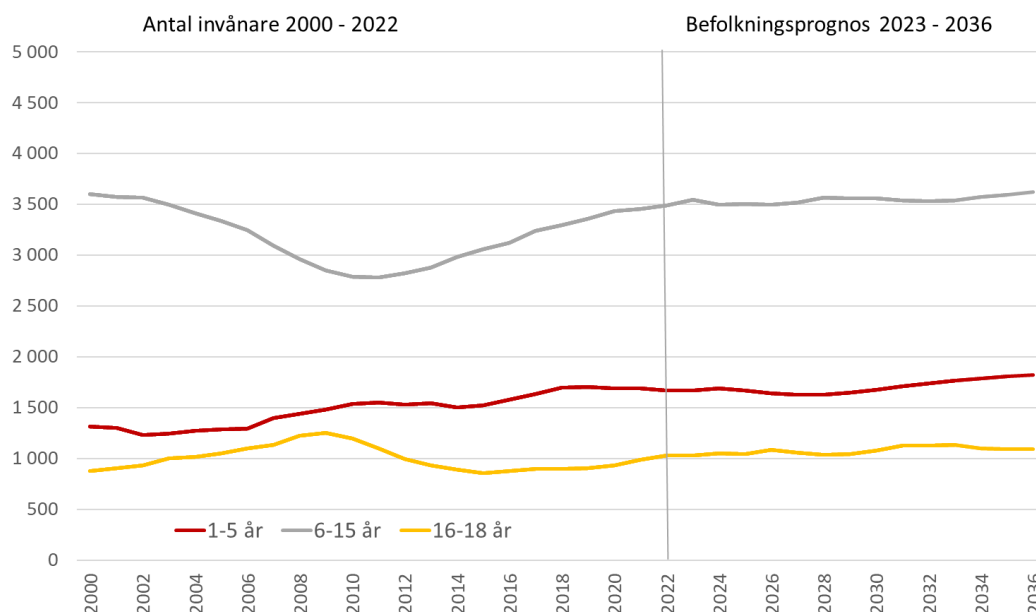
Antalet invånare prognostiseras 2023 till 28 681, vilket innebär en ökning med 210 invånare från 2022. Av dessa beräknas 194 vara flyttnetto. Kommunens invånarantal var i slutet av september 2023 cirka 28 600 personer. För att nå prognosen krävs ytterligare cirka 80 invånare. Det är dock osäkert om antalet invånare kommer öka så mycket fram till årets slut.

Under planeringsperioden 2024 -2026 visar prognosen en ökning med cirka 375 invånare. På lång sikt visar prognosen en ökning med drygt 2 900 invånare till 2036. Kommunen beräknas nå 30 000 invånare år 2030 och antalet invånare beräknas år 2036 vara drygt 31 600.

Den främsta orsaken till de senaste årens befolkningsökning är inflyttning tack vare ett omfattande bostadsbyggande. Ett dämpat bostadsbyggande får effekter på inflyttningen. Flyttnettot, skillnaden mellan antalet som flyttar in och som flyttar ut ur kommunen, beräknas under 2024 – 2026 i genomsnitt bli 120 personer per år. Sett till hela prognosperioden beräknas flyttnettot vara cirka 200 personer i genomsnitt per år.

Födelsenettet är både 2021 och 2022 ovanligt högt i förhållande till de senaste 10 åren, cirka 60 personer. Det har fötts fler barn, men också avlidit något färre personer. Befolkningsprognosen förutspår ett fortsatt positivt födelsenetto om än betydligt lägre de kommande tre åren, i genomsnitt sex personer. På längre sikt är genomsnittet något högre.

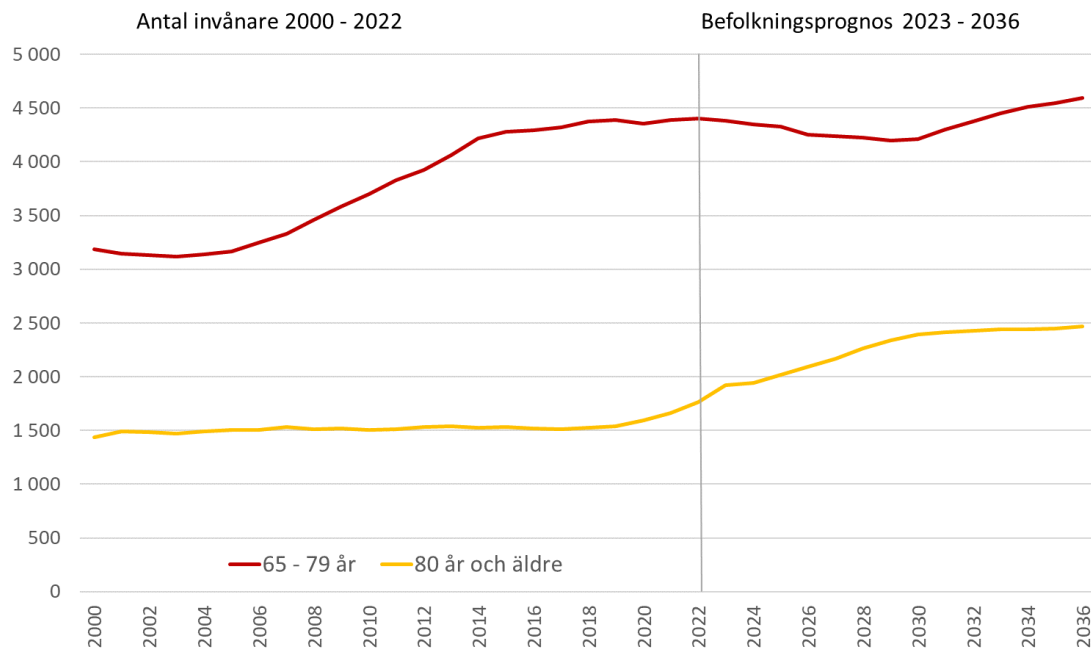
Åldersgrupperna 1-18 år 2000 - september 2023, prognos 2023 – 2036

Antalet barn i förskoleåldern har under 2000 talet blivit fler, förutom för de tre senaste åren då de istället blivit färre. I prognosen för 2023 – 2036 fortsätter antalet barn att bli färre till och med år 2028. Under planeringsperioden beräknas minskningen bli nästan 15 barn, för att sedan öka igen och 2036 vara cirka 165 barn fler än idag = 10 %.

Antalet barn och ungdomar i skolåldern har ökat mycket sedan 2012, vilket är en följd av att stora årskullar nått skolåldern. Enligt prognosen beräknas dock antalet barn och ungdomar minska från 2023 till 2026 med nästan 60 för att sedan åter igen bli fler och 2036 vara cirka 65 barn och ungdomar fler än idag = 2 %.

Antalet ungdomarna i gymnasieåldern var under 2000-talet som flest 2009 för att sedan bli färre under ett par år. Sedan 2016 har åldersgruppen blivit drygt 150 fler igen. Ökningen fortsätter under planeringsperioden och ungdomarna beräknas år 2026 vara cirka 60 fler än idag. Fram till 2036 beräknas ytterligare en liten ökning till cirka 65 ungdomar fler än idag = 6 %.

Åldersgrupperna 65 år och äldre 2000 - september 2023, prognos 2023 - 2036

Antal invånare 65-79 år blev under tioårsperioden 2005 till 2015 betydligt fler, men under de senaste åren har utvecklingen avstannat. Gruppen kommer att under perioden 2023 – 2026 bli ungefär 125 personer färre för att återigen bli fler. År 2036 beräknas åldersgruppen vara lite över 210 fler än idag = 5 %.

Antalet 80 år och äldre har under 2000 talet legat ganska stabil på 1 500 personer, men är den grupp som kommer att öka mest under prognosperioden. Gruppen består i september 2023 av drygt 1 900 personer. Fram till år 2026 förspås gruppen öka med nästan 175 personer = 10 % för att sedan fortsätta bli flera. I slutet av prognosperioden beräknas gruppen ha blivit cirka 550 fler jämfört med idag och bestå av drygt 2 450 personer. En ökning med 31 %.

Vision 2045

Världsvan och hemkär

Den 14 juni 2022 beslutade kommunfullmäktige (KS/2019:244 §58) om en ny vision som skildrar hur vi vill att det ska vara i Mjölby kommun år 2045. Den är vår ledstjärna som ska inspirera och vägleda oss som lever, bor och verkar här. Tillsammans skapar vi framtidens hållbara kommun, där livsmiljön, livsvillkoren och livskraften utgör vår gemensamma grund.

Livsmiljö

Mjölby kommun – vår attraktiva plats på jorden – frodas och utvecklas i alla delar efter sin egen unika karaktär år 2045. I livliga Mjölby är småstadscharmen stor och vid Svartån varvas ett härligt utbud av restauranger, båtbyggare och fina strandpromenader. Skänninges rika historia lockar besökare och Mantorp attraherar med många hästkrafter.

Det finns ett varierat boende i olika miljöer som tillgodoser våra behov i livets alla skeenden. Vi balanserar långsiktig markförsörjning med hänsyn till byggnad, djur och natur samt bruk av åkermark för framtida generationer. Tillgänglighet till naturen är också viktigt. Vår tillväxt sker hållbart och balanserat.

Här är det lätt att förflytta sig. Allt är nära till oss tack vare vårt geografiskt strategiska läge med utmärkt infrastruktur.

Denna har banat väg för ett logistiskt centrum i kommunen. Vi är en drivande part i våra samarbeten, både inom kommunen och med omvärlden. Tillsammans utvecklar vi kommunen med engagemang, mod och stolthet.

Livsvillkor

I Mjölby kommun lever vi på jämlika villkor år 2045. Många och varierade mötesplatser runt om i kommunen erbjuder ett liv med gemenskap och sammanhållning i ett öppet och inkluderande samhälle. Vi lämnar ingen utanför - tillsammans tar vi ett socialt ansvar för goda livsvillkor i hela kommunen.

Det är lätt att göra sin röst hörd. Vi känner tillit till våra medmänniskor och samhället i stort. Här är det säkert och vi känner oss trygga.

Möjligheterna till egenförsörjning är mycket goda tack vare den omfattande arbetsmarknaden i både kommunen och regionen. Mjölby kommun är välkänd för den goda kvalitén på sin service och sina tjänster. Vi vet att vi får den service vi behöver - när vi behöver den.

Ett blomstrande kultur- och fritidsutbud samt ett ovanligt rikt föreningsliv bidrar till det goda livet här. Kulturskolan erbjuder utbildningar med både bredd och spets och är en av de bästa i landet.

Livskraft

Mjölby kommun är den starkaste tillväxtmotorn i västra Östergötland år 2045. Vi är företagsamma och framgångsrika. Här samverkar småskalig verksamhet med världsledande internationella företag i en bred mix av näringsgrenar. Kommunen är ledande i landet på matförsörjning tack vare den bördiga Östgötslätten och spjutspetskompetensen inom jordbruk och livsmedelsförädling. Ett nationellt upplevelsecenter för mat, livsmedelsproduktion och forskning är etablerat i Väderstad som nu är en besöksmetropol.

Mjölby kommun har, i samarbete med andra aktörer, blivit en utbildningshub i den västra länsdelen. Skolans resultat ligger i topp i landet och i alla delar av kommunen är skolan likvärdig och jämlik. Vår nyfikenhet och lust att utvecklas gör att vi lär oss nytt hela livet. Det stärker oss och gör det lätt för arbetsgivarna att hitta rätt kompetens. Här finns en grogrund för nya världsstjärnor.

Resurssmarta arbetssätt har blivit det normala för att värna om människa och miljö och alla deltar i den cirkulära ekonomin. Här ska även våra framtida generationer kunna leva ett gott liv.

Majoritetens budgetbeskrivning 2024-2026

Rekordstort tillskott till omsorgen

Handslag för Mjölby budget inför 2024 innehåller ett rekordstort tillskott till omsorgs- och socialnämnden, som kämpar hårt och genomgår stora förändringar för att kunna hantera både verksamhet och ekonomi. I övrigt innebär Handslagets budget ett ekonomiskt överskott och många viktiga satsningar för både nuet och framtiden.

Budskapet från Handslag för Mjölby inför budgeten för kommande år 2024 och planen för de efterföljande åren 2025–2026 är tydligt. I dessa tider som bevisligen är tuffa både lokalt och globalt är det ett ansvarstagande inför framtiden som krävs. Samtidigt som vi tar itu med de akuta uppgifterna som ligger framför oss måste vi samtidigt titta framåt och göra det som långsiktigt är rätt för oss som kommun.

Kommunen ska fortsätta fokusera på att höja utbildningsnivån och att ha god ordning på ekonomin. Dessa två faktorer är långsiktigt helt avgörande för att kommunen ska kunna fortsätta att vara välmående, växande och attraktiv. Budgeten för 2024 innehåller ett ekonomiskt överskott på 13 miljoner kronor. Det är en lägre nivå än vad vi långsiktigt siktar på, men utifrån förutsättningarna ändå ett rimligt resultat.

Samtidigt ger vi 2024 ett rekordstort tillskott till omsorgs- och socialnämnden på totalt 27 miljoner kronor extra. Det gör vi utifrån den stora genomlysning av både ekonomi och verksamhet som har gjorts under hösten och de resultat som har kommit av det arbetet. Det finns organisatoriska och verksamhetsmässiga förändringar att göra, men samtidigt behövs det mer pengar till nämnden.

De pengar som vi tack vare flera goda år med ekonomiska plusresultat har kunnat lägga undan är nu uppe i ca 90 miljoner kronor. Det finns i den spargris som kallas resultatutjämningsreserven och ger oss möjlighet att med en stark position ge oss in i 2024. Om förutsättningarna förändras är vi samtidigt beredda att använda de medel som finns undanlagda för att motverka kortsiktigt negativa effekter.

Vi kommer inte att göra några symboliska besparingar, utan tänker långsiktigt. Att i ett eventuellt läge med förväntade underskott göra kortsiktiga besparingar som drabbar oss alla långsiktigt är inte ett alternativ för Handslaget. I stället ska vi behålla och utveckla de goda förebyggande insatser som gör nytta i samhället, exempelvis uppsökande verksamhet bland barn och unga, stöd till de mest utsatta och det fortsatta förebyggande arbetet mot olika typer av missbruk.

Vi ska som kommun göra allt vi kan göra för att behålla den personal som finns, gärna även högre upp i åldrarna. Personalen är vår största resurs. Det är ett slitet uttryck, men det gör det inte mindre sant. Snarare tvärtom, vi måste verkligen behålla alla människor vi kan. Utan alla händer, fötter och hjärnor i kommunens verksamheter är vi ingenting. Samtidigt måste vi attrahera ny personal, vilket ett nytt handlingsprogram kommer att lägga fokus på framöver.

Inför 2024 levererar Handslag för Mjölby även ett antal specifika satsningar eller tillskott i budgeten. I och med att livsmedel blir dyrare lägger vi till extra pengar för att hålla en fortsatt hög kvalitet inom området mat (2,9 mkr), arbetet med ett upplevelsecenter för mat i Väderstad fortsätter (2 mkr) och ferieverksamheten för unga likaså (500 tkr).

Nya satsningar som tillkommer är bland annat det fleråriga projektet Idrott utan gränser i skolans värld (400 tkr), stärkta förutsättningar för facklig verksamhet (500 tkr), samt en förstärkt organisation inom parkavdelningen (750 kr), kultur och fritid (325 tkr) respektive inköpssamverkan (300 tkr). Den nya satsningen på att kunna genomföra tillgänglighetsanpassningar i kommunen omfattar både drift (500 tkr) och investeringar (500 tkr).

Ett antal bidrag från staten eller Länsstyrelsen försvinner dessvärre inför året, men eftersom verksamheterna är så viktiga för kommunen väljer vi att med hjälp av egna pengar kompensera för det. Det handlar exempelvis om att fortsätta arbetet mot våld i nära relation (300 tkr), ha flera specialpedagoger i skolans yngre år (2,0 mkr) och därtill utöka just den satsningen (0,5 mkr), behålla naturvårdsinsatser (120 tkr), samt ha kvar bygdepeng och hemkörningsbidrag (150 tkr).

När det gäller investeringar är det fortsatt väldigt stora belopp som krävs för att Mjölby kommun ska fortsätta att utvecklas inom olika områden. Investerings-budgeten har på senare tid mångdubblats och kommer under flera år vara på en mycket hög nivå. Det är dock nödvändigt för att vi ska kunna leverera en välfärd på den nivå som invånarna ska kunna förvänta sig. En specifik insats är 1,2 miljoner kronor till uppfräschning och underhåll av Trojenborgsskolan i Skänninge.

Med detta ser vi med tillförsikt och framtidstro fram emot det kommande året 2024, som kommer att göra Mjölby till en ännu bättre kommun att bo, verka och leva i!

Kommunfullmäktiges mål till nämnderna 2024

Kommunfullmäktiges (KF:s) mål till nämnderna utgår från de tre områdena i visionen och den politiska inriktningen för mandatperioden. Efter dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna föreslår kommunstyrelsen mål till KF som därefter beslutar om målen. Tabellen nedan visar de mål som KF beslutat om för år 2024 (KF/2023:4 §36), vilket område i Vision 2045 som målet knyter an till, samt vilken nämnd som tilldelats respektive mål.

Nämnderna har även formulerat specifika mål som beslutats av respektive nämnd, samt särskilda satsningar som nämnden vill genomföra under perioden. Mål och satsningar, samt motiveringar till dessa finns i respektive nämnds avsnitt under rubriken "Nämndernas bidrag till mål och budget"

Kommunfullmäktiges mål	Område i Vision 2045			XX -nämnd
	Livsmiljö	Livsvillkor	Livskraft	
I kontakt med kommunen ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service. Mjölby kommun placerar sig bland de 20 % bästa kommunerna som deltar i SKR:s* mätning INSIKT Nöjd kundindex för företagarnas bedömning av servicen i myndighetsutövningen				Kommunstyrelsen Miljö Samhällsbyggnad
Tryggheten i kommunens utemiljöer ska öka. Andelen medborgare som uppger att de känner sig trygga utomhus där de bor, såväl när det är mörkt ute som när det är ljust ute, är högre än riksgenomsnittet				Kommunstyrelsen Samhällsbyggnad
Mjölby ska vara en attraktiv och trygg kommun att bo, verka och leva i. Andelen medborgare som uppger att de kan rekommendera andra att bo här är högre än riksgenomsnittet				Kommunstyrelsen
Den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras utifrån självskattning i om-mig enkäten				Kultur- och fritid Omsorgs- och social Utbildning
Utbudet och tillgängligheten av kultur- och fritidsverksamheter till åldersgruppen 65+ ska öka				Kultur- och fritid
Kulturskolan ska under åren 2023-2024 öka antalet elever med 200 stycken				Kultur- och fritid
Miljönämnden ska genom tillsyn inom miljö och hälsa främja en god och hälsosam livsmiljö med fokus på rent vatten och sanitet. Miljönämnden ska utföra tillsyn av små avloppsanläggningar där de avloppsanläggningar som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön prioriteras. Under 2024 ska antalet nya eller ändrade små avloppsanläggningar vara 80 stycken, varje tillstånd innebär en minskad belastning av bland annat kväve och fosfor				Miljö
Alla invånare ska erbjudas en god, nära, jämlik och samordnad hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst som förebygger ohälsa och stärker hälsan. Antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar. 13 personer år 2025				Omsorgs- och social
Hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst ska vara lättillgängliga och invånare ska vara delaktiga utifrån sina förutsättningar och behov. Andelen äldre som bor i särskilt boende och som anser sig ha inflytande och får tillräckligt med tid ska vara 74%				Omsorgs- och social
Kommunen ska ha en god planberedskap som möter behovet av ett varierat utbud av bostäder, goda och trygga livsmiljöer och mark för utveckling av näringslivet. 150 bostäder och 10 hektar verksamhetsmark i antagna detaljplaner, 3-års genomsnitt				Samhällsbyggnad
Energianvändningen ska minska med två procent				Samhällsbyggnad
Gymnasieelever (boende i Mjölby kommun) med examen inom 3 år ska öka				Utbildning
Skolenkätens uppmätta trygghet bland elever i Mjölby kommuns skolor ska öka (årskurs 2, 5, 8 och gymnasieår 2)				Utbildning

*SKR – Sveriges Kommuner och Regioner

Ekonomiska förutsättningar

Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Kommunens ekonomiska förutsättningar påverkas i hög grad av den samhällsekonomiska utvecklingen och den statliga styrningen. Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkterna som främst påverkas av skatteunderlagets utveckling och befolkningsförändringen. Konjunkturen har stor betydelse för både skatteunderlag och hur staten väljer att styra och stödja kommunerna med både generella och riktade statsbidrag.

De åtgärder staten gör genom förändringar i statsbidragen påverkar kommunernas möjlighet att planera och leverera verksamhet. Under pandemiåren tillfördes kommuner och regioner stora statsbidrag som ökade resultatnivåerna. Nu är läget helt annorlunda. Kommuner och regioner drabbas hårt av pågående lågkonjunktur. Främsta orsaken är inflationen som bland annat medför kraftigt ökade kostnader för pensioner. Ingen prognosmakare förutsåg att inflationen skulle bli så hög och så varaktigt hög. Det har fått extrema effekter i sektorn utan någon möjlighet att kunna förbereda sig. Regeringen ger tillskott i budgetpropositionen BP24 men trots det så faller resultaten i sektorn med ca 50 miljarder kronor till minus 6 miljarder år 2023 för att falla ytterligare till minus 31 miljarder år 2024 enligt SKR:s beräkningar i höstens Ekonomirapport.

Kommuner och regioner är i en fas där beslut måste fattas om hur en ansträngd ekonomi ska hanteras på kort och lång sikt. Samtidigt med omfattande ekonomiska problem är kompetensförsörjningen fortsatt en stor utmaning. Utöver det tillkommer klimatförändringarna där kommunerna förväntas hantera stora investeringar avseende klimatanpassningar. Kommunerna förväntas också ta ett större ansvar för att förebygga och förhindra kriminalitet och gängvård. De ska också tillsammans med regionerna skala upp krisberedskapen och det civila försvaret. Även enormt stora infrastrukturinvesteringar för att möjliggöra en grön omställning inom industrin förväntas landa på enskilda kommuner.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver att den globala konjunkturen dämpas på bred front till följd av den pågående inflationsbekämpningen. Penningpolitiken är starkt åtstramande och finanspolitiken är relativt stram. Enligt cirkulär 23:41 (231005) drabbas svensk ekonomi hårt och BNP faller i år 2023. Högt skuldsatta hushåll med hög räntekänslighet bidrar till den snabba nedgången. Det dämpas av den höga sysselsättningsgraden men reallt minskar dock hushållens disponibla inkomst kraftigt.

Inflationstoppen är nådd och inflationen minskar även om den är fortsatt hög. Lågkonjunkturen driven av den åtstramande penningpolitiken sätter tryck på arbetsmarknaden med högre arbetslöshet som följd som i sin tur bidrar till inflationsnedgången. SKR bedömer inflationen till dryga 2 procent år 2024.

Räntan faller när inflationen går ned. Räntenivåerna kommande år beräknas dock varaktigt vara högre än vad som gällt på senare tid. Succesiva räntesänkningar bidrar till en långsam återhämtning av svensk ekonomi. Sammantaget befinner sig Sverige i en fortsatt lågkonjunktur 2024 där BNP dock ökar något. Återhämtningen får bättre fart 2025-2026 när även omvärlden förväntas repa sig.

Skatteunderlaget följer den ekonomiska utvecklingen. År 2024 bromsas utvecklingen in främst på grund av den svagare uppgången för lönesumman. Utvecklingen reallt är klart under en historisk genomsnittlig ökning (1 procent jämfört med 1,6 procent). Åren 2025-2027 ökar skatteunderlaget snabbare igen tack vare en uppgång i antal arbetade timmar.

Den offentliga sektorns finanser förblir mycket starka. Såväl det finansiella som det strukturella sparandet i offentlig sektor är positivt samtliga prognosår.

Regeringens budgetproposition BP24 innehåller bland annat dessa satsningar som direkt berör kommunsektorn:

- * 7 000 miljoner kronor i generella statsbidrag till kommunerna.
- * Statsbidraget inom skolan för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling utökas med 850 miljoner kronor och byter namn till "Kunskapsbidraget".
- * 2 730 miljoner kronor som tidigare riktats till äldreomsorgen tillförs i generellt statsbidrag enbart för år 2024.

Kommunens ekonomiska utveckling

Kommunen har arbetat med välfärdsutmaningen sedan 2014 då den första långsiktiga finansiella analysen (LFA) gjordes. Inför budget 2018 uppdaterades den långsiktiga finansiella analysen och sedan 2021 planerar kommunen enligt SVEP (Strategisk Verksamhets- och Ekonomisk Planering). Det är en metod för att knyta samman kommunens samlade långsiktiga planering. Det handlar om att tydliggöra de kommunövergripande planeringsprocesserna och beskriva hur de hänger samman för att tillsammans generera så bra beslutsunderlag som möjligt inför mål och budgetbeslutet. Utgångspunkt är kommunens vision och befolkningsprognos och ingående parametrar är bostadsbyggande, demografi, skatteunderlag, resursfördelning, investeringar, bemanning som slutligen landar i verksamhets- och finansiella analyser.

Kommunen har stark tillväxt vilket stärker den demografiska utmaningen med allt fler yngre och fler äldre. Kostnadstrycket utifrån demografin ökar samtidigt som kommunen behöver investera i verksamhetslokaler och infrastruktur för den växande befolkningen. För att kunna finansiera investeringar krävs goda resultat för att undvika alltför stor ökning av låneskulden. Målet för resultatnivån höjdes år 2022 till 3 % (jämfört med tidigare 2 %) av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Goda resultat krävs även för att kunna kompetensförsörja de verksamheter som behöver utökas i och med befolkningstillväxten. Utmaningen i kompetensförsörjning börjar alltmer handla om arbetskraftsbrist.

Under pandemiåren fick kommunen helt förändrade ekonomiska förutsättningar med höga statsbidrag kombinerat med lägre kostnader då viss verksamhet ej kunde utföras. Nu är läget helt annorlunda. Omvärlden och lågkonjunkturen påverkar hela kommunen. Inflationen medför främst kraftigt ökade kostnader för pensioner men även för insatsvaror och driftentreprenader. Lågkonjunkturen påverkar även efterfrågan på kommunens tjänster där samtliga nämnder är mer eller mindre berörda. Hur kostnadsbilden kommer att utvecklas är oerhört osäkert vilket påverkar både driftkostnader och investeringsutgifter.

Mjölby kommuns, liksom övriga kommuners, långsiktiga strukturella problem kvarstår. Kostnaderna för välfärden ökar i snabbare takt än intäkterna på grund av demografin, befolkningen får fler yngre och fler äldre som efterfrågar kommunal service samtidigt som de i arbetsför ålder inte ökar i motsvarande takt. Statsbidragen är otillräckliga för att möta kommunens utmaningar.

2023 års prognostiserade resultat är enligt budget. Mjölby kommun beräknar enligt prognos per 2023-08-31 ett resultat för 2023 på 13 mnkr. Budgeterat resultat är 12 mnkr. Nämnderna räknar sammantaget med ett underskott på 34 mnkr och finansieringen visar överskott med 35 mnkr.

Förslag till mål och budget 2024-2026 visar att läget kommande år är ansträngt. Anledningen är rådande ekonomiskt läge med lågkonjunktur, inflation och stigande räntor. Budgeterat resultat 2024 är endast 13 mnkr motsvarande 0,6 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Budgeterat resultat 2025 är 90 mnkr motsvarande ca 4 % och 2026 138 mnkr motsvarande ca 6 %.

En förutsättning för resultatnivåerna är att samtliga nämnder håller sina tilldelade drifframar och att inga större avvikelser uppkommer på finansieringen. Bedömningen är att kommunen klarar två år med låga resultat (2023-2024) då de två föregående åren (2021-2022) med oerhört höga resultat har genererat lägre upplåning är planerat och en välfylld resultatutjämningsreserv. Prognoserna framöver tyder på normalkonjunktur 2025 och en betydande sänkning av pensionskostnaderna vilket innebär markant ökat utrymme i driftbudgeten.

Ramarna 2024 innehåller både förstärkningar och minskningar jämfört med år 2023. Sedan 2020 har ett årligt effektiviseringskrav på 20 mnkr fördelats procentuellt på samtliga nämnder. 2021 dubblerades effektiviseringen på grund av det kärva ekonomiska läget. Tack vare den starka konjunkturåterhämtningen och de statliga stödåtgärder i form av statsbidrag som tillförts kommunsektorn under pandemin blev förutsättningarna betydligt bättre vilket har inneburit ett halverat effektiviseringskrav på 10 mnkr åren 2022-2024 för att återgå till 20 mnkr planåret 2025. 20 mnkr år 2024 motsvarar ca 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Förutsättningar för nämndernas ramar 2024-2026

Skatteintäkter och utjämningsbidrag beräknas utifrån SKR:s prognos i cirkulär 23:41 (231005) samt med hänsyn till satsningar i BP24. Beräkningen baseras på kommunens senast beslutade befolkningsprognos och befolkningens förväntade storlek och sammansättning per den 1 november året före budgetåret (28 649 invånare).

Förutsättningar för nämndernas ram 2024	Årsbudget 2023	TA under 2023	TA löner 2023	Avgår tillfälliga satsningar	Prisuppräknings 2024	Driftkostnader beslutade investeringar	Prioritering	Resursfördelning demografi	Statsbidrag	Effektiviseringskrav 2024	Årsbudget 2024
Kommunfullmäktige-- Politiska organ	9 115		38		213		850			-42	10 174
Kommunstyrelse	110 887	2 200	2 249	-2 200	207		4 850			-770	117 423
Kultur- och fritidsnämnd	84 822		1 383		810	152	825			-463	87 529
Miljönämnd	4 947		286	-160	-215		920			-53	5 725
Omsorgs- och socialnämnd	680 115		13 475	-500	6 256	64	20 300	8 849	7 355	-3 775	732 139
Samhällsbyggnadsnämnd	158 052	2 750	3 769	-750	206	4 291	3 650	104		-1 072	171 000
Utbildningsnämnd	741 020		19 300		3 135	4 196	2 900	1 670	145	-4 129	768 237
SUMMA MJÖLBY KOMMUN	1 788 957	4 950	40 500	-3 610	10 611	8 703	34 295	10 623	7 500	-10 303	1 892 227

Höjda löner och priser

Hela utrymmet för löneökningar avsätts centralt och fördelas via tilläggsanslag efter avslutad lönerrevision. Avsättningen är dimensionerad för att klara en sammantagen lönekostnadsökning det vill säga både avtalsenliga och löneökningar utöver avtal (även förändringar i arbetskraftens sammansättning påverkar utfallet) med 3,9 % 2024. För 2025 beräknas löneökning med 3,4 % och för 2026 med 3,3 % enligt SKR cirkulär 23:41 (231005).

Nämndernas ramar innehåller generell prisuppräknings 2024 med 2,3 % för lokalhyror och övriga kostnader enligt SKR cirkulär 23:41 (231005). Uppräkningen för internt köpta tjänster såsom lokalvård och administrativ service blir kommande år 1,6% utöver prisuppräknings. Uppräkning sker med 3,3 % för externa tjänster såsom omsorgsentreprenad, hem för vård och boende samt köpta utbildningsplatser i gymnasieskolan. Uppräkning av nämndernas intäkter sker med samma procenttal som beräknad bruttokostnadsökning för respektive nämnd.

Demografiska förändringar

Demografimodellen utgår från beslutad befolkningsprognos. Antal individer i olika ålderskategorier genererar en summa pengar. LSS ingår inte i demografimodellen utan kompenseras utifrån andra beräkningar och blir föremål för politisk prioritering. Måltidsservice ingår i demografimodellen. Utbildningsnämndens och stor del av omsorgs- och socialnämndens ram justeras sedan lång tid tillbaka utifrån demografi. 2024 har förstärkningar utifrån demografi skett med totalt 10 623 tkr. Utbildningsnämnden har fått 1 670 tkr, omsorgs- och socialnämnden har fått 8 849 tkr och samhällsbyggnadsnämnden (måltidsservice) har fått 104 tkr utifrån befolkningsprognosens volymökningar i olika ålderskategorier.

Driftskostnader utifrån beslutade investeringar

Vid investeringar i anläggningstillgångar kompenseras nämnderna för ökade drifts- och kapitalkostnader. Det sker främst via internhyressystemet. För anläggningarna utanför systemet sker avräkning av tillkommande och avgående objekt vid budgetering och följs upp vid bokslut. Vid investering i inventarier sker ingen kompensation.

Omdisponeringar

Inga särskilda omdisponeringar av nämndernas driftramar sker inför 2024.

Prioriteringar

Kommunfullmäktige politiska organ erhåller år 2024 ramförstärkning med 700 tkr avseende Valnämnden (EU-val) och 150 tkr för revisionen (nya krav).

Kommunstyrelsen tillförs totalt 2 850 tkr fördelat på förstärkning Inköpssamverkans organisation 300 tkr, facklig verksamhet 500 tkr, bygdepeng 150 tkr, tillgänglighetsmedel avsedda för hela kommunens verksamhet 500 tkr (kompletteras med motsvarande belopp för samma ändamål i investeringsbudgeten), centrumhandelsutveckling 600 tkr och trygghets- och säkerhetsavdelningen kompenseras med 800 tkr avseende intäktsminskning på grund av upphört samverkansavtal. Utöver detta avsätts 2 000 tkr enbart år 2024 för projektet "Upplevelsecentra för mat".

Kultur- och fritidsnämndens ram ökar med 825 tkr fördelat på 325 tkr för administrativ resurs och 500 tkr för ferieverksamhet barn och unga. Driftramen justeras ned med justering av internhyreshöjning utifrån projekt jämfört med tidigare beräkning med totalt 924 tkr.

Miljönämnden tillförs 120 tkr för ökad satsning på naturvård samt 800 tkr för att möjliggöra ökat deltagande i samhällsbyggnadsprocesserna, totalt 920 tkr.

Omsorgs- och socialnämnden får utökad ram med 300 tkr för arbete med våld i nära relationer. Därtill kommer justeringar i riktad statlig satsning som ingår i de generella statsbidragen på 7 355 tkr enbart avseende år 2024. Det största tillskottet på 20 000 tkr är ett generellt ramtillskott som en del i det omställningsarbete som har påbörjats och krävs för att uppnå en budget i balans. Totalt tillskott år 2024 27 655 tkr.

Samhällsbyggnadsnämndens ram utökas med 5 650 tkr varav 4 900 tkr avseende livsmedelspriser och 750 tkr som förstärkning till parkavdelningen. Driftramen justeras även på grund av tillkommande och avgående kapital- och driftkostnader på de verksamheter som ej är intäktsfinansierade, sammantaget ett tillskott med 1 991 tkr. Totalt ramtillskott år 2024 är 7 641 tkr.

Utbildningsnämnden prioriteras med totalt 7 095 tkr avseende projektet "Idrott utan gränser" 400 tkr, fortsatt satsning specialpedagoger 2 500 tkr, internhyra för tillbyggnaden av förskolan i Väderstad 790 tkr, lokalhyror för tillfälliga lokaler i Skänninge 1 570 tkr och i Mantorp 1 690 tkr samt statsbidrag inom de generella statsbidragen 145 tkr.

Effektivisering

Samtliga nämnder delar sedan budget 2020 på ett effektiviseringskrav på 20 mnkr årligen enligt en procentuell fördelning. Beräkningsgrund är nämndernas bruttokostnader justerat för kapitalkostnader. Effektiviseringskravet inom internhyror och lokalvård läggs ut på köpande verksamhetsförvaltning och regleras genom lägre debiterad internhyra inklusive lokalvård. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att anpassa kostnaderna genom effektivisering. År 2022-2023 är effektiviseringskravet halverat till 10 mnkr vilket gäller även för 2024.

Kommunalskatt

Kommunens skattesats 2024 är 21,90 kronor, oförändrad jämfört med 2023.

Resultat

Årets resultat (mnkr)

	2021	2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	116	128	13	13	90	138

För 2024 budgeteras ett resultat på 13 mnkr, vilket motsvarar 0,6 % av kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning. Resultatmålet höjdes år 2022 från 2 % till 3 %. 2025 och 2026 stiger budgeterade resultatnivåer till 90 mnkr vilket motsvarar ca 4 % och 2026 till 138 mnkr motsvarande ca 6 %. Från 2025 ökar de årliga effektiviseringskraven åter till ca 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (motsvarande 20 mnkr). Den största förändringen motsvaras av betydligt lägre kostnader för pensionerna.

Kommunen har stora investeringsbehov med kommande driftskostnadsökningar som följd och behöver ha resultatnivåer kring närmare 3 % för att inte öka låneskulden alltför mycket. Ytterligare ett skäl är att hög investeringsvolym ofta kräver hög budget för förstudier och utredningar i tidigt skede, så kallad förstudiedrift. När det gäller exploatering specifikt så sammanfaller ofta inte kostnader och intäkter utan det krävs utrymme för att hantera denna differens inom kommunens driftbudget. Den stora belastningen på driftbudgeten i form av verksamhetsdrift kommer kring åren 2027-2028 då den nya grundskolan i Mjölby tätort och det nya vård- och omsorgsboendet kommer vara i drift.

Investeringar

Nettoinvesteringar (mnkr)

	2021	2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierad verksamhet	106	142	256	452	334	402
Exploateringsverksamhet (ej va)	39	19	25	26	82	51
Vatten och avlopp samt avfallshantering	50	49	38	57	88	58
Summa investeringar:	195	210	319	535	504	511

Kommunens samlade investeringar 2024–2026 finns förtecknade i bilaga 5.

Investeringsbudgeten har under senare år utökats kraftigt. Åren fram till 2015 har investeringsnivån varit ca 100 mnkr årligen. 2016-2017 steg nivån till 150 mnkr och vidare 2019 till den högsta nivån någonsin, 301 mnkr. Därefter har nivåerna sjunkit något vilket till delar kan vara effekter av pandemin. Prognosen för 2023 är 319 mnkr. Kommande planperiod 2024-2026 summerar investeringarna till 1 551 mnkr, d.v.s. ca 517 mnkr årligen.

Investeringsbudgeten speglar kommunens stora behov av verksamhetslokaler för att möta befolkningsutvecklingen. Inom grundskolan är det stort behov av fler platser i Mjölby tätort och en femte grundskola ska byggas på norra Eldslösaområdet. Inom omsorgsområdet planeras för ett vård- och omsorgsboende med 81 platser. I samband med den investeringen ska ett flertal befintliga boenden avvecklas så att nettotillskottet av omsorgsplatser blir 54 stycken. Underhållsbudgeten avseende fastigheter är förstärkt under perioden för att komma ifatt med delar av eftersatt underhåll.

Inom exploateringsområdet planeras fortsatt utbyggnad i alla tätorter. Gällande bostadsområden kan nämnas Svartå strand och Eldslösa i Mjölby, Södra Fall i Mantorp, Vattenverkstan i Skänninge samt Storgårdsvägen i Väderstad. När det gäller verksamhetsområden budgeteras främst Lastbilsparkeringen och utökning av Viringe i Mjölby. I Väderstad pågår utredningar inför ett framtida exploateringsområde planerat till ett upplevelsecenter för mat.

Inom området gata/park planeras utöver årliga reinvesteringar, cirkulationsplats vid Västerlösavägen och väg 638, energieffektiviseringar i gatubelysningen samt utveckling av lekplatser. På VA-området är sanering av befintligt ledningsnät i fokus med ökade medel i planperioden.

Låneskuld

Låneskuld, (mnkr)

	2021	2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierad verksamhet samt exploatering	309	267	322	629	835	1 030
Vatten och avlopp samt avfallshantering	408	438	465	492	550	577
Summa låneskuld:	717	705	787	1 121	1 385	1 607

På grund av den höga investeringsvolymen kommer kommunens upplåning att öka under perioden. Det påverkar det finansiella målet kring soliditet.

Pensionskostnad och pensionsskuld

Den stigande inflationen påverkar kommunens pensionskostnader då pensionerna värdesäkras med prisbasbelopp. En hög inflation i juni 2023 påverkar prisbasbeloppet 2024 som baseras på inflationen juni 2022 till juni 2023. Till detta kommer sektorns nya pensionsavtal som ytterligare har påverkat kostnadsutvecklingen.

Budgeterad pensionskostnad 2024 uppgår till 199 mnkr vilket motsvarar ca 2,80 kr på kommunalskatten. För 2025 faller den till 148 mnkr

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning vilket innebär att;

- ♦ För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- ♦ För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

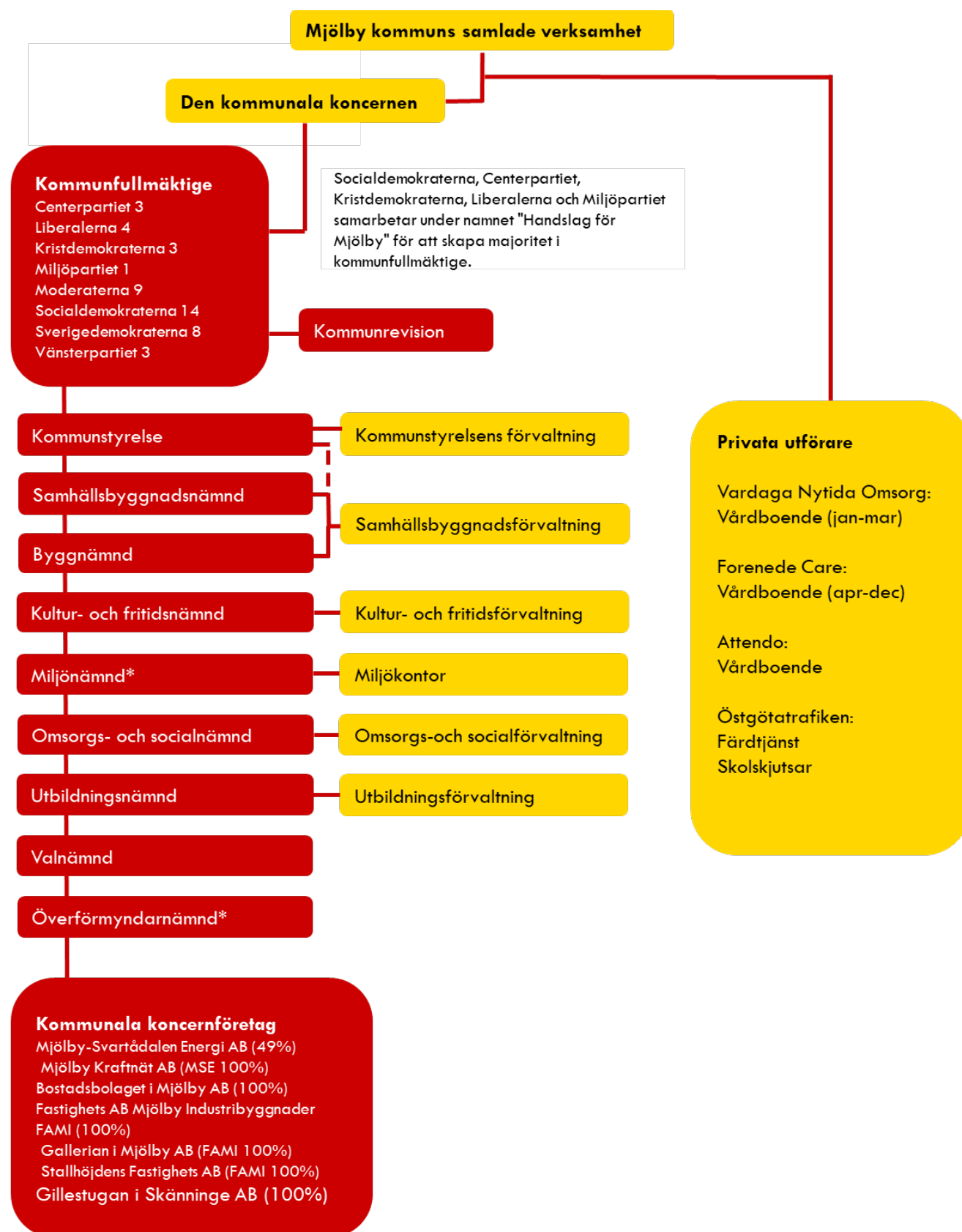
Mjölby kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades av kommunfullmäktige den 15 november 2016 § 112 med övergripande målsättning att:

”Mjölby kommuns ekonomi ska präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider. God ordning på ekonomin skapar handlingsutrymme både på kort och på lång sikt. Kommunens resurser får inte förbrukas över tiden. Kommunen ska ha en långsiktig tillväxt i balans och ha ett resultat som försäkrar kommande invånare en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet, service och anläggningar.”

För Mjölby kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen med utgångspunkt i visionen arbetar mot kommunfullmäktiges 13 mål till nämnderna. Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för att kunna utveckla verksamheten och nå målen och slutligen visionen.

För perioden 2024-2026 har kommunen uppnått god ekonomisk hushållning när 10 av de 13 kommunfullmäktigemålen är uppfyllda och de finansiella styrtalen resultat, soliditet samt självfinansieringsgrad har uppnått planerade värden.

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Resultat före extraordinära poster, andel av skatter och generella bidrag, %	0,6	0,7	6,8	6,5
Soliditet, %	20	22	24	19
Självfinansieringsgrad, %	25	40	114	113

*Miljönämnden är gemensam med Boxholms och Ödeshögs kommuner.

*Överförmyndarnämnden är gemensam med kommunerna Boxholm, Motala, Vadstena och Ödeshög.

Bostadsbolaget i Mjölby AB

Bostadsbolaget i Mjölby AB har som uppgift att inom Mjölby kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar.

Vision:

Världsvan och hemkär

Affärsidé:

Bostadsbolaget drivs affärsmässigt, långsiktigt hållbart och utan skatteintäkter. Vi ska erbjuda attraktiva bostäder, som passar för livets alla skeden, och stimulera till ökad inflyttning. Som allmännyttigt bolag har vi ett ansvar för att även socialt utsatta grupper, äldre och nyanlända ska få möjlighet till ett bra boende. Det är ett mångfacetterat uppdrag som vi möter genom att vara en attraktiv hyresvärd och en aktiv fastighetsägare. Viktiga faktorer för att lyckas med detta är fastighetskompetens, kunskap om den lokala marknaden och insikt om hyresgästers olika behov.

Styrelse:

5 ordinarie ledamöter och 3 suppleanter. Dessa är utsedda av kommunfullmäktige.

VD:

Torbjörn Olsson

Personal 2022:

52 personer

Aktiekapital 2022:

5 mnkr

Taxeringsvärde 2022:

1 982 mnkr

Nyckeltal 2022:

Omsättning: 220 mnkr
Balansomslutning: 1 207 mnkr
Låneskuld: 714 mnkr
Soliditet: 31 %

Fastighetsbestånd:

2022-12-31 fanns 2 670 bostadslägenheter,
Drygt 100 kommersiella lokaler och 880 garage. Total uthyrningsbar yta är 198 612 kvm.

Bostadsbolagets bostäder och lokaler finns i orterna Mjölby, Skänninge, Mantorp och Väderstad. Den genomsnittliga varmhyran för bostäderna är 1 153 kr per kvm och år. Bostadsbolaget har per 2022-12-31 en lägenhetsreserv (outhyrda lägenheter) på noll lägenheter.

Händelser tre år framåt:

- ◆ Nyproduktion på Holmen i Skänninge, 19 lägenheter, beräknas vara inflyttningsklara till sommaren 2024.
- ◆ Större underhållsprojekt på Tunet och Östra Lundby i Mjölby.
- ◆ I väntan på byggklara tomter fokuserar vi på det befintliga beståndet.

Fastighetsaktiebolaget Mjölby Industribyggnader (FAMI)

FAMI är ett av Mjölby kommun helägt fastighetsbolag bildat 27 januari 1959. Under de drygt 60 år som bolaget verkat har ett 20-tal industrifastigheter varit i bolagets ägo.

<i>Ändamål:</i>	Att uppföra, förvärva, förvalta och försälja fastigheter för handel, hantverk och industri samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet enligt bolagsordningen.
<i>Styrelse:</i>	Bolaget leds av en, av kommunfullmäktige nominerad styrelse om 6 ledamöter och 6 suppleanter. Samtliga ledamöter är av tradition utsedda bland kommunstyrelseledamöterna. Kommunstyrelsens ordförande är tillika ordförande i bolagets styrelse.
<i>VD:</i>	Dag Segrell
<i>Personal:</i>	Bolaget har ingen egen personal. Den löpande verksamheten sköts av VD, samt personal från kommunstyrelsens förvaltning.
<i>Aktiekapital 2022:</i>	3 mnkr
<i>Taxeringsvärde 2022:</i>	32,9 mnkr varav markvärde 7,0 mnkr
<i>Nyckeltal 2022:</i>	Omsättning 9,5 mnkr Balansomslutning 196,0 mnkr Låneskuld 170 mnkr Soliditet 12 %
<i>Fastighetsbestånd 2022:</i>	1 fastighet i Mjölby, total yta 10 628 kvm 1 fastighet i Skänninge, total yta 3 981 kvm

Förutom fastigheterna ovan äger FAMI ytterligare två fastigheter genom två helägda bolag, Gallerian i Mjölby AB samt Stallhöjden Fastighet AB.

Uppdraget avseende Gallerian är att utveckla fastigheten och om möjligt fylla den med hyresgäster. Vid årsskiftet 2022/2023 är uthyrningsgraden ca 85%. Avsikten är sedan att Gallerian ska säljas så snart marknaden har stabiliserat sig.

Stallhöjden Fastighets AB köptes in för att kunna utveckla ett nytt bostadsområde på Svartå Strand. En stor del av tomtmarken ska säljas till kommunen och utgöra en del av exploateringsområdet för bostäder. Kvar blir huvudbyggnaden, det före detta Lokstallet, som föreslås bli centrumfastighet i det kommande bostadsområdet. I dagsläget sker endast mindre underhållsåtgärder på Lokstallet i avvaktan på att planeringen av Svartå Strand och en kommande sanering från miljögifter ska bli klara. Längre fram föreslår bolagsledningen att Stallhöjden Fastighets AB avvecklas och att lokstallet blir en tredje fastighet direkt under FAMI

Mjölby-Svartådalens Energi AB (MSE)

MSE bildades genom en sammanslagning av Mjölby Energiverk och Svartådalens Kraftförening den 1 april 1981. Bolaget ägs av Tekniska Verken i Linköping AB 51 % och Mjölby kommun 49 %.

Vision:

MSE:s vision är att i Mjölbyregionen:

- ♦ bygga världens mest resurseffektiva region
- ♦ skapa en långsiktig hållbar energiförsörjning
- ♦ tillhandahålla infrastruktur som skapar förutsättningar för tillväxt.

Affärsidé:

MSE:s affärsidé är:

- ♦ att utveckla och erbjuda ekologiskt, ekonomiskt, socialt hållbara tjänster och produkter till kunder i Mjölbyregionen
- ♦ att vara kundernas naturliga partner genom att erbjuda kostnadseffektiva tjänster och produkter med hög leveranssäkerhet som baseras på effektiva energisystem och ledningsbunden infrastruktur
- ♦ att kunniga och engagerade medarbetare utgör grunden för en hög kundnytta
- ♦ att den egna energiproduktionen ska vara långsiktigt hållbar samt ha hög tillgänglighet och effektivitet.

Styrelse:

Enligt bolagsordningen ska styrelsen utöver arbetstagarrepresentanter, bestå av sju ledamöter och tre suppleanter. Av dessa utser Mjölby Kommun två ledamöter och en suppleant.

Vd:

Michael Fahlström

Personal 2022:

47 årsanställda (medeltal)

Aktiekapital 2022:

4,3 mnkr

Nyckeltal 2022:

Omsättning 343 mnkr
Balansomslutning 1 055 mnkr
Soliditet 47 %
Resultat efter finansiella poster 98 mnkr

Aktier i andra bolag:

Mjölby Kraftnät AB 100 %
Herrberga Vind AB 41,67 %
Vävinge Vind AB 51,4%

Verksamheten

MSE producerar el i fyra helägda och två delägda vattenkraftstationer i Svartån. MSE producerar också el i tre egna vindkraftverk samt som delägare i ett antal vindkraftparker. Från och med 2015 produceras även el i kraftvärmeverket på Sörby i Mjölby.

I dotterbolaget Mjölby Kraftnät AB bedrivs elnätsverksamhet inom nätkoncessionsområdet som omfattar en stor del av Mjölby kommun och mindre delar av Motala och Linköpings kommuner.

Elförsäljning bedrivs i det av Tekniska verken helägda bolaget Bixia AB. MSE utför på uppdrag av detta bolag försäljning, debitering och kundservice inom Mjölbyområdet.

MSE säljer och distribuerar fjärrvärme i Mjölby, Skänninge, Mantorp, Sya, Spångsholm och Väderstad tätorter. Värmen produceras huvudsakligen med trädbränsle i kraftvärmeverket på Sörby i Mjölby och i hetvattenpannan på Östanå i Skänninge. Dessutom köps en betydande del av värmebehovet in från Tekniska verken i Linköping AB.

Framtid

Mjölby kommun växer och MSE har för avsikt att vara en del i samhällsutvecklingen genom att bygga ut infrastrukturen av elnät och fjärrvärmenät samt fjärrkyla och markvärme. Målet är att fortsätta verka för att skapa ett långsiktigt hållbart energisystem i Mjölby. MSE är även delaktiga i utbyggnaden av laddinfrastruktur för både lätta och tunga fordon.

Ombyggnationen av högspänningsnätet på landsbygden kommer att fortsätta under kommande år. Detta styrs främst av behovet att hålla en hög driftsäkerhet i elnätet bland annat för att begränsa väderkänsligheten.

Kommunfullmäktige – Politiska organ

Kommunfullmäktiges ordförande: Anna-Lena Sörensson (S)

Revisionsordförande: Monica Gideskog (M)

Byggnämnd: Tobias Rydell (S)

Valnämndens ordförande: Elisabeth Moborg (S)

Överförmyndarnämndens vice ordförande: Maria Larsson (L)

Kommunfullmäktiges uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fattar beslut i ärenden av principiell natur eller annars av större vikt för kommunen.

Kommunen ger ekonomiskt stöd till politiska partier enligt riktlinjer beslutade i kommunfullmäktige.

Revisorerna är fullmäktiges instrument för granskning av den kommunala verksamhet som finns i nämnderna.

Byggnämnden fullgör kommunens myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden. Här ingår att vara myndighetsnämnd med ansvar för bygglov, mark- och rivningslov, strandskydd, förhandsbesked, tillsynsuppdraget enligt plan- och bygglagen samt myndighetsutövning inom ramen för Lagen om brandfarliga och explosiva varor, Lag om skydd mot olyckor samt myndighetsbeslut rörande bostadsanpassning.

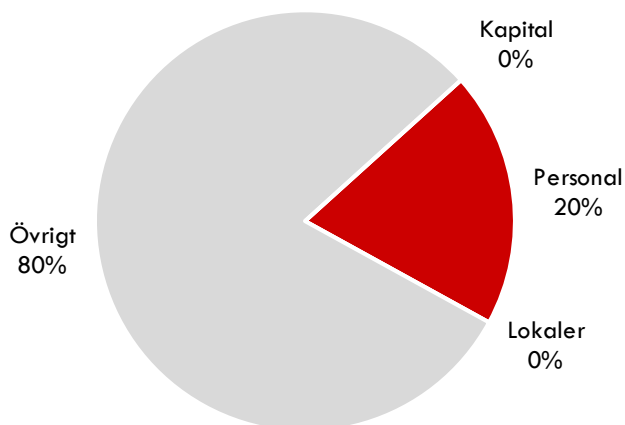
Valnämnden svarar för genomförande av allmänna val, val till Europaparlamentet och folkomröstningar.

Överförmyndarnämnden utövar tillsyn av godmanskap, förvaltare och förmynderskap.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-801	0	0	0	0
Kostnader	9 178	9 153	10 174	9 390	9 306
Nettokostnader	8 377	9 153	10 174	9 390	9 306

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Kommunfullmäktige	1 341		1 341
Byggnämnd	300		300
Kommunalt partistöd	1 703		1 703
Revision	1 600		1 600
Valnämnd	700		700
Överförmyndarverksamhet	4 530		4 530
Summa	10 174	0	10 174

Styrtal

	Planerat 2024	Prognos 2023	Planerat 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Styrtal					
Befolkningstillväxt, invånare, antal	28 859	28 681	28 681	28 471	28 269
Flyttnetto, antal	169	194	194	121	236
Hushåll med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, %	95,0	i.u.	95,0	90,4	89,9
Delaktighetsindex, %	60	60	68	65	68
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, %	33	32	i.u.	i.u.	33
Sjukfrånvaro, %	5,7	5,9	6,0	7,4	7,0
Hållbart medarbetarengagemang HME, index	81	i.u.	i.u.	80	i.u.
Resultat före extraordinära poster, andel av skatter och generella bidrag, %	0,6	0,7	0,6	6,8	6,5
Soliditet, %	20	22	23	24	19
Självfinansieringsgrad, %	25	40	41	114	113

Följetal

	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Följetal				
Demografisk försörjningskvot, index	0,84	0,83	0,82	0,82
Obalanstalet; öppet arbetslösa och i program 16-64 år, antal	731	737	1038	919
Obalanstalet; öppet arbetslösa och i program 16-64 år, %	5,3	5,3	7,5	6,8
Personer som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20-64 år, antal	2 013	2 104	2 315	2 081
Personer som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20-64 år, %	13,0	13,6	15,1	13,7
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal /1 000 invånare	32,3	32,9	33,3	31,3
Anmälda våldsbrott, antal /100 000 invånare	892	792	984	933
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, %	26	28	26	i.u.
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, %	71	74	73	i.u.
Skillnaden mellan män och kvinnors upplevda hälsa, % andelar	6	9	10	i.u.

Kommentarer till styr- och följetal

I juni 2022 tog kommunfullmäktige beslut om Vision 2045, vilket föranledde framtagandet av en ny styrmodell. Den innebar bland annat färre målnivåer. De tidigare kommunmålen togs bort och med det flera övergripande och viktiga indikatorer. Sedan dess har kommunfullmäktige istället valt att planera och följa upp ett antal styrtalet på den övergripande nivån. Detta för att poängtera att de ska vara styrande i hela organisationen.

I styrtalet för befolkningstillväxt och flyttnetto finns en stor osäkerhet. I början på 2023 arbetades den årliga befolkningsprognosen fram. Bostadsbyggandet, som är ett viktigt underlag till befolkningsprognosen, visade redan då på en avmattning. Under våren 2023 kom signaler på att det planerade bostadsbyggandet dämpas ytterligare och nedgången bedömdes bli betydande och mer långvarig än tidigare. Utifrån de nya förutsättningarna togs en ny befolkningsprognos fram som ligger till grund för mål- och budget 2024 – 2026.

Sjukfrånvaron har sjunkit betydligt under 2023, vilket till viss del beror på lättnader i restriktioner om att stanna hemma vid sjukdomssymtom. Insatser för att minska sjukfrånvaron pågår i flera verksamheter och beräknas bidra till en ytterligare sänkning 2024.

Styrtalet om insamling för materialåtervinning kopplar till visionens område livskraft och skrivningen om att alla deltar i den cirkulära ekonomin. Styrtalet kopplar också till mål 12 i Agenda 2030 (Hållbar konsumtion och produktion). Enligt ny lagstiftning har kommunerna från och med 1 januari 2024 ansvaret för insamlingen av förpackningar från hushåll via återvinningsstationer och fastighetsnära insamling, vilket förstärker vikten av att följa utvecklingen på lång sikt.

År 2024 kommer ett nytt program för attraktiv arbetsgivare att arbetas fram. Organisationen kommer att fokusera på att upprätthåller en god arbetsmiljö, samt behålla och attrahera kvalificerad kompetens. Hållbart medarbetarengagemang speglar medarbetarnas syn på Mjölby kommun som arbetsgivare.

Kommunfullmäktige har dessutom valt att följa några fler nyckeltal som är svårare för den kommunala organisationen att styra och påverka. Dessa är dock viktiga att följa eftersom de visar kommunens förutsättningar och utveckling. De benämns som följetal.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Cecilia Burenby (S)
Kommundirektör: Andreas Capilla

Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för, leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter med kommunstyrelsens förvaltning som stöd.

Kommunstyrelsens ansvarsområden är kanslifunktion för fullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd samt personal-, ekonomi-, exploateringsfrågor, IT-verksamhet, näringslivs- och hållbarhetsfrågor, utvecklingsarbete, kommunikation, marknadsföring, växel och medborgarservice. Dessutom har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för trygghets-, säkerhets- och dataskyddsfrågor och för kommunens markreserv samt är även beställare av nya översikts- och detaljplaner.

Verksamhetsidé

Genom tillgänglig service, professionellt stöd och tillitsfull styrning skapar vi, tillsammans med kommunens verksamheter och nämnder, hållbara förutsättningar för en attraktiv livsmiljö, trygga livsvillkor och stärkt livskraft.

Kommunfullmäktiges mål till nämnden

- *Mjölby ska vara en attraktiv och trygg kommun att bo, verka och leva i. Andelen medborgare som uppger att de kan rekommendera andra att bo här är högre än riksgenomsnittet.*

Nuläge: 72 % i Mjölby kommun, 62 % i riket. Medborgarundersökning 2021

Motivering

Att medborgare kan rekommendera andra att flytta till kommunen borgar indirekt för att de tycker att Mjölby kommun är attraktivt och tryggt att bo, verka och leva i. Målet knyter an till alla tre områden i visionen. Kommunstyrelsens ambition är att de globala hållbarhetsmålen ska genomsyra kommunens arbete för ett mer inkluderande, tryggt och klimatsmart samhälle. Genom att skapa förutsättningar för mark- och vattenanvändning, som bidrar till ett jämlikt samhälle med blandad bebyggelse, tillgänglig offentlig service och tillvaratagande av naturvärden bidrar vi till en positiv utveckling. Vi bygger ett samhälle där den lokala utvecklingen och attraktionskraften tas tillvara för tillväxten och där kunskapen om och det förebyggande arbetet för en god folkhälsa bidrar till goda levnadsvanor hos befolkningen. Genom att samverka med samhällets olika aktörer och ta tillvara den starka utvecklingskraft som råder ska målbilderna i kommunens vision realiseras.

- *I kontakt med kommunen ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service. Mjölby kommun placerar sig bland de 20 % bästa kommunerna som deltar i SKR:s (Sveriges kommuner och regioners) mätning INSIKT Nöjd kundindex för företagarnas bedömning av service i myndighetsutövningen totalt.*

Nuläge: Mjölby kommun ligger på totalindex 68 (skala 1-100) och är därmed bland de 7 % sämsta kommunerna av 195 deltagande i mätningen 2022.

Motivering

I området livsvillkor framhålls vikten av att kunna göra sin röst hörd och att vi känner tillit till våra medmänniskor och samhället i stort. En förutsättning för att kunna göra sin röst hörd är att på ett enkelt sätt kunna hitta information om kommunens verksamheter och utveckling. Vi ska också, enligt området livskraft, vara den starkaste tillväxtmotorn i västra Östergötland. För att bidra till detta prioriterar kommunen att medborgare, näringsliv och föreningar får ett professionellt bemötande och en god service i kontakterna med Mjölby kommun. Varje år mäter SKR hur nöjda företagen, föreningar och medborgare är med kommunernas service och myndighetsutövning. Ytterligare mätningar på service och bemötande genomförs i verksamheterna. Insiktsmätningen fokuserar på den kontakt ovanstående haft när de söker olika tillstånd, exempelvis serveringstillstånd, bygglov eller brandtillsyn av verksamheterna. Resultatet används sedan som ett verktyg för fortsatta förbättringar av bemötande och service.

- *Tryggheten i kommunens utemiljöer ska öka. Andelen medborgare som uppger att de känner sig trygga utomhus där de bor, såväl när det är mörkt ute som när det är ljust ute, är högre än riksgenomsnittet.*

Nuläge: 72% i Mjölby kommun känner sig trygga utomhus där de bor när det är mörkt ute, 73% i riket (medborgarundersökning 2021)

Nuläge: 96% i Mjölby kommun känner sig trygga utomhus där de bor när det är ljust ute, 94% i riket (medborgarundersökning 2021).

Motivering

I visionens område livsvillkor framhävs att det finns många och varierande mötesplatser runt om i kommunen som erbjuder ett liv med gemenskap och sammanhållning. Vi lever i ett öppet och inkluderande samhälle där det är säkert och där vi känner oss trygga. Livsmiljön är utformad med ett varierat boende i olika miljöer som tillgodoser våra behov i livets alla skeenden. För att leva upp till visionens intentioner prioriteras att i kommunen skapa tryggare utemiljöer, och att medborgare känner en trygghet utomhus där de bor. Vartannat år får medborgare i Mjölby kommun genom den så kallade medborgarundersökningen svara på frågor, allt från skola och omsorg till friluftsliv, kommunikationer och trygghet i samhället. Resultatet används för att utveckla Mjölby kommun till att bli en ännu bättre kommun. Kommunens förvaltningar genomför ytterligare mätningar i syfte att förbättra tryggheten och säkerheten inom verksamheterna.

Nämndspecifika mål

- *Vi ska stödja organisationens utvecklingsförmåga och stärka kommunens ledarskap. Kommunens chefer har inom tre år påbörjat ett kommungemensamt ledarskapsprogram.*

Nuläge: Vid tertialuppföljning per augusti 2023 hade 30 av de vid uppföljningstillfället 110 cheferna, vilket är lika med 27 %, genomgått ledarskapsprogrammet.

Motivering

Området livskraft fokuserar bland annat på att vi ska växa smart och att resurssmarta arbetssätt blivit det normala. Kommunens förmåga att ta tillvara på den samlade utvecklingskraften i organisationen är avgörande för hur effektivt och smart vi hanterar nuvarande och framtida organisatoriska och samhällsliga utmaningar. Kunskapen om förändringsarbete och förmågan till förändringsledning och de möjligheter som framtidens teknik och smarta lösningar ger ska öka i organisationen. Att ta tillvara på organisationens samlade kunskaper och erfarenheter är en framgångsfaktor för att lösgöra den utvecklingskraft organisationen besitter.

Ledarskapet har en stor betydelse för att nå organisationens mål, samt hur medarbetare mår och presterar både i vardagen och vid förändringar. En ledare i Mjölby kommun är en god förebild och visar tillit till de medborgare och anställda som de möter i uppdraget. Detta genom att tydliggöra uppdraget och skapa förutsättningar för lärande och utveckling, samt bidra till att våra beteenden anpassas till utvecklingen. Ur ett organisatoriskt perspektiv bidrar chefer till att nå organisationens mål och främja den gemenensamma kulturen. Genom tydlighet, mod och tillit ger chefer medarbetarna förutsättningar att vara delaktiga och ta ansvar i sitt uppdrag. Det krävs personlig utveckling och hållbara chefer som trivs och utvecklas/utvecklar organisationen och medarbetarna.

- *Mjölby kommun ska arbeta aktivt med att stärka näringslivets förutsättningar. Kommunen placerar sig bland de 25 % bästa kommunerna i Svenskt näringslivs ranking.*

Nuläge: Mjölby kommuns ranking är plats 45 = bland de 16 % bästa i rankingen 2022.

Motivering

Ett bra företagsklimat är grundläggande om vi, som uttrycks i området livskraft, ska vara den starkaste tillväxtmotorn i västra Östergötland år 2045. Företagsklimatet mäts årligen i Svenskt näringslivs ranking. Mätningen fokuserar på upplevelser av att driva företag i kommunen och ger en bild av hur företagsklimatet uppfattas. Resultatet används sedan som ett verktyg för fortsatta förbättringar av klimatet. Nämndens mål för arbetet med att stärka näringslivets förutsättningar kompletterar kommunfullmäktiges mål om bemötande och service till invånare, besökare och näringsidkare.

- *Kommunstyrelsen ska stärka organisationens långsiktiga hållbarhetsarbete. Kommunens hållbarhetsarbete rankas bland de 25 % bästa i landet enligt Aktuell Hållbarhets ranking.*

Nuläge: Mjölby kommuns ranking är plats 74 = bland de 26 % bästa i rankingen 2022.

Motivering

Kommunen är en viktig aktör för att påverka hållbarhetsmålen i Agenda 2030 på den lokala nivån. I inledningen till Vision 2045 uttrycks att vi tillsammans ska skapa framtidens hållbara kommun där de tre områdena livsmiljö, livsvillkor och livskraft utgör den gemensamma grunden. Aktuell Hållbarhets ranking fokuserar på de ekologiska perspektiven i hållbarhetsarbetet så som hållbar stadsplanering, energi och klimat, avfall, mat och giftfri miljö, vilket främst finns uttryckt i områdena livsmiljö och livskraft. Rankingen sätter fokus på viktiga områden inom kommunernas hållbarhetsarbete och hjälper oss att hitta och prioritera utvecklingsområden som bidrar till en hållbarare kommun.

- *Kommunstyrelsen ska bidra till att barn och unga i kommunen erbjuds en trygg, säker och drogfri miljö. Samtliga av kommunstyrelsens planerade insatser i Mjölby kommuns handlingsplan för ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spel) 2023 – 2026 ska vara genomförda senast 2026.*

Nuläge: I slutet på 2021 var 82 % av kommunstyrelsens planerade aktiviteter i handlingsplanen för åren 2019 – 2022 genomförda. En ny handlingsplan är under utarbetande för åren 2023 – 2026.

Motivering

Målet om trygg, säker och drogfri miljö för våra barn och unga knyter framför allt an till visionens områden livsvillkor och livskraft. Tillit till våra medmänniskor påverkas av hur trygga och säkra vi känner oss. Våra barn och ungdomars välmående är en viktig förutsättning för att de ska lyckas bra i skolan. Genom ett aktivt, förebyggande arbete ska kommunen minska tillgången till olika former av droger och skjuta upp debuten, minska missbruket, samt utarbeta tillgång till god vård och minskade skador på grund av ANDTS. Samordning och samverkan inom Mjölby kommun och med civilsamhället ska fortsätta utvecklas och stärkas för att vägleda och lotsa barn och unga bort från destruktiva sammanhang. Det ska bidra till goda förutsättningar för att de ska kunna utvecklas till starka individer som kan göra positiva val i livet.

Särskilda satsningar

- *Medborgarservice 2.0 genomförande*

Det har beslutats att Medborgarservice blir en kommungemensam ingång för medborgare och kunder som behöver kommunens service och tjänster oavsett ärende och val av kanal. Idag finns det många kontaktvägar till kommunens verksamheter och frågor av enklare slag handläggs ofta av specialister. Nu går utvecklingsarbetet in i ett nytt skede där Medborgarservice tillsammans med respektive förvaltning lägger fokus på överföring av uppdrag. Det införs ett nytt system för att lättare hantera inkommande kontakter och ärenden, rekryteringar genomförs samt andra kompetenshöjande insatser. Målen med Medborgarservice 2.0 är att kommunen i högre grad ger svar på medborgarnas frågor och löser ärenden vid första kontakt, att ärenden i högre grad hamnar hos rätt person om inte Medborgarservice ska hantera ärendet, att öka användningen av de e-tjänster som kommunen erbjuder samt öka kunskapen om hur medborgare upplever kommunens service. Det nya arbetssättet bedöms möta den ökande efterfrågan på service och förändrade förväntningarna i samhället.

- *Utvecklingen av ett upplevelsecenter för mat ska fortgå*

Ett exempel på samverkan är utvecklingen av ett upplevelsecenter för mat. I Vision 2045 och området livskraft framgår tydligt att vi år 2045 ska vara ledande i landet på matförsörjning samt ha spjutspetskompetens inom jordbruk och livsmedelsförädling. Ett nationellt upplevelsecenter för mat, livsmedelsproduktion och forskning ska vara etablerat. Planeringen av upplevelsecentrum pågår och samarbeten med organisationer och företag formas löpande. Det är både stora nationella och internationella företag så som SAAB, Väderstad AB, Swedbank och KLM samt organisationer så som LRF, Lantmännen och RISE som är samarbetspartners i projektet. Fram till dags dato har projektet arbetat upp en kunskapsbank om vilka förutsättningarna är för att utveckla ett nytt destinationsmål i Väderstad som fokuserar på mat. Projektet arbetar nu med att konkretisera samarbeten för utveckling av området. Bland annat skissar en arkitekt på ett förslag av det första huset i Upplevelsecentret samt en visionär skiss för hela området på 80 hektar. Projektgruppen arbetar även med att rekrytera offentliga medel, skapa finansieringsmodell/modeller och utöka partnerskapen.

- *Utarbeta nytt program för attraktiv arbetsgivare – arbetsgivarvarumärke*

Mjölby kommun har ett personalpolitiskt program sedan år 2015. Det är hög tid att se över och ta fram ett nytt som matchar kommunens vision, förändringar i styrning och ledning och de behov vi har av nuvarande och framtida kompetensförsörjning. Programmet behöver ha mer av riktning mot program för attraktiv arbetsgivare. Syftet med en bra personalpolitik är att attrahera och behålla kvalificerad kompetens, samtidigt som man uppnår organisationens mål och upprätthåller en god arbetsmiljö.

Programmet är ett övergripande styrdokument och utgör en ram och riktning för kommunens personalpolitik. Utifrån programmet fattar samtliga styrelser/nämnder beslut i samband med budget, om vilka prioriteringar som ska göras av respektive styrelse/nämnd utifrån tagna strategier.

Programmet gäller alla kommunens arbetsplatser, ska specificera vilka värderingar som ska styra medarbetares och chefers beteende, ge medarbetare, chef, ledare eller politisk beslutsfattare stöd och vägledning inom personalområdet samt utgöra en grund för HR-ansvariga och chefer att arbeta med strategisk kompetensförsörjning.

Framtagandet av ett nytt program för attraktiv arbetsgivare kräver en bred förankring och bör tas fram i projektform. Det innebär att det krävs resurser och inte bara resurser från HR.

- *Kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete*

En ny lag om kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet har beslutats av riksdagen där kommunen får ansvar för att samordna det lokala brottsförebyggande arbetet. Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan.

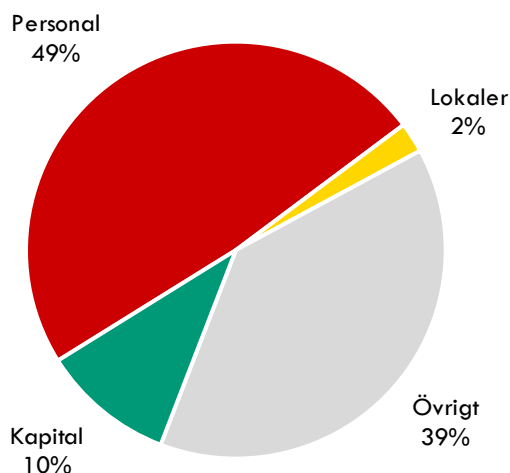
Tillsammans med samverkansaktörer i det geografiska området genomför Mjölby kommun nu en större utvecklingssatsning för ett mer effektivt, systematiskt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Med hjälp av verksamhetsstöd kartläggs och analyseras brottsändelser, otrygghetsskapande händelser och otrygga platser som lägger grunden för en gemensam lägesbild med hög grad av detaljerad information. Utifrån lägesbilden genomförs koordinerade insatser som sedan följs upp och utvärderas kontinuerligt.

Arbetsättet är knutet till Örebro universitet och forskare som ger stöd i framtagandet av orsaksanalyser, val av effektiva insatser samt uppföljning där trygghetsmätningar genomförs i det geografiska området. Kommunen får information om vilka insatser som fungerar vilket på sikt bidrar till en positiv utveckling av kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-53 824	-52 052	-49 325	-53 405	-53 405
Kostnader	170 509	167 388	166 748	166 988	165 448
Nettokostnader	116 685	115 336	117 423	113 583	112 043
Nettoinvestering	54 229	128 979	51 700	134 700	77 300

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Nämnd och styrelseverksamhet	4 505	0	4 505
Gemensam förvaltning	128 293	-45 630	82 663
Näringslivsfrämjande åtgärder	7 157	0	7 157
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	3 137	-494	2 643
Totalförsvär och samhällsskydd	10 302	-2 400	7 902
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	13 354	-801	12 553
Summa	166 748	-49 325	117 423

Styrtal

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Planerat 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Markreserv - Planlagd, men ej såld mark för bostäder, antal bostäder	395	335	320	0	i.u.
Sålda villatomter, antal	20	6	15	25	24
Markreserv - Planlagd verksamhetsmark, hektar	43,5	27	20	32	33
Såld verksamhetsmark, hektar	3,5	2	5	2	1
Genomförda insatser energi- och klimatstrategi, %	i.u.	86	100	65	34
Kontakter för budget och skuldrådgivning, antal	150	150	130	122	113
Nystartade företag, antal	130	130	130	137	150
Färdtjänstberättigade personer, antal	1 168	1 168	1 132	1 154	1 133
Färdtjänstberättigade personer/invånare, %	4,0	4,1	3,9	4,1	4,0
Nettokostnad färdtjänst/riksfärdtjänst, kr/inv	451	440	463	443	388
Totalt kartlagda processer i syfte att förbättra verksamheten, antal	210	195	210	190	194
E-tjänster, antal	70	63	64	54	42
IT användare inom Mjölby kommuns organisation, antal	4 100	4 000	3 650	3 650	3 564
IT kostnad/medarbetare, kr	9 872	10 070	11 673	12 350	10 625
Andel genomförda lektioner i informationssäkerhet, alla medarbetare, %	50	50	0	46	30
Chefer med fler än 30 medarbetare, antal	12	18	10	25	22
Nämnder med en avvikelse mot budget på mer än 1 %, antal	0	2/7	0	5/8	7/8

Kommentarer till styrtalen

I juni 2022 tog kommunfullmäktige beslut om Vision 2045, vilket föranledde framtagandet av en ny styrmodell. Den innebar bland annat att de tidigare kommunmålen med flera övergripande och viktiga indikatorer togs bort. Sedan dess har kommunfullmäktige valt att istället planera och följa upp ett antal styrtal på en övergripande nivå. Detta för att poängtera att de ska vara styrande i hela organisationen. Inom kommunstyrelsen är styrtalen mer knutna till kommunstyrelsen som nämnd och är viktiga för styrningen av nämndens och förvaltningens egna verksamheter.

Under 2023 såldes ovanligt få villatomter. Det beror dels på att utbudet är lågt men även att efterfrågan minskat till följd av det ekonomiska läget. Under 2024 kommer markreserven för villor att öka med cirka 60 villatomter totalt under förutsättning av detaljplanen för Eldslösa södra vinner laga kraft under året. Antalet hektar verksamhetsmark beräknas öka med cirka 20 tack vare området Hulje i Mjölby. Cirka 20 villatomter beräknas säljas, men kan vara högt räknat. Antalet såld hektar verksamhetsmark beräknas till 3,5 hektar fördelat på hela kommunen.

Uppföljning av nuvarande energi- och klimatstrategi visar att cirka 90 % av insatserna genomförts, men att några prioriterats bort på grund av nya förutsättningar. Arbetet med att ta fram en ny energi och klimatstrategi pågår och förväntas vara klar våren 2024. Nya insatser kommer att arbetas fram under hösten 2023, men är inte planerade då mål- och budget 2024 – 2026 beslutas.

Antalet kontakter för budget – och skuldsanering ökade under 2023. Merparten är hjälp med skuldsanering, men det är även en lite ökning av kontakter för hjälp med att göra budget. Bedömningen är att antalet kommer att ligga kvar på samma nivå 2024 på grund av hushållens ökade kostnader och mer ansträngda ekonomi.

Under 2023 minskade antalet nystartade företag i Sverige och antalet konkurser ökar. Företag och hushåll påverkas av den höga inflationen och det allt högre ränteläget, vilket drar ner efterfrågan och i sin tur konsumtionen. Prognosen för nyföretagandet ser generellt dystert ut, men indikationer visar att Mjölby kommun klarar sig lite bättre än andra kommuner i regionen.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Kristin Kellander (L)

Förvaltningschef: Åsa-Karin Svensson

Nämndens uppdrag

Kultur- och fritidsnämndens ansvar är att skapa förutsättningar för att kommunens invånare ska kunna delta i ett mångsidigt och kvalitativt fritids- och kulturutbud. Detta sker genom olika verksamheter i egen regi men också genom att stödja och uppmuntra det ideella föreningslivet och andra aktörers aktiviteter och initiativ inom verksamhetsområdet.

Verksamhetsidé

Kultur- och fritidsnämnden skapar förutsättningar för bra livsvillkor och en god hälsa hos kommunens invånare genom att verka för och erbjuda ett mångsidigt och kvalitativt fritids- och kulturutbud.

Kommunfullmäktiges mål till nämnden

- *Den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras utifrån självskattning i om-mig enkäten.*

Nuläge 2020 - 2022: 71,4% (tjejer 60,4 – killar 82,4)

Snittvärde killar och tjejer avseende välmående hos elever utifrån frågor om fysisk och psykisk hälsa, enligt sammanfattningen "Ungdomar med bra hälsa" i den regionala enkäten.

Motivering

Målet knyter an till alla de tre områdena livsmiljö, livsvillkor och livskraft.

En god fysisk och psykisk hälsa för barn och ungdomar är grunden till ett framtida välmående och ger barn och ungdomar förutsättningar att lyckas i skolan.

Med möjligheten till en aktiv fritid och tillgång till rätt stöd vid rätt tid samverkar kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och omsorgs- och socialnämnden för att barn och ungas hälsa ska förbättras.

Målet är också relaterat till det globala målet om god hälsa och välbefinnande.

- *Utbudet och tillgängligheten av kultur- och fritidsverksamheter till åldersgruppen 65+ ska öka*

Utgångsläge antal aktiviteter 2021: 509 stycken.

Nuläge antal aktiviteter 2022: 2.046 stycken

- *Kulturskolan ska under åren 2023-2024 öka antalet elever med 200 stycken.*

Utgångsläge 2021: 537 elever.

Nuläge 2022: 606 elever

Motivering

I vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att ett blomstrande kultur- och fritidsutbud bidrar till det goda livet i Mjölby kommun. Kulturskolan ska erbjuda utbildningar med både bredd och spets och vara en av de bästa i landet.

Effekten av kommunfullmäktiges mål till kultur- och fritidsnämnden ska vara ett ökat fokus på insatser som främjar barn, ungdomars och den äldre åldersgruppens hälsa samt att betydligt flera barn och ungdomar ges tillfälle att vara en del av kulturskolans verksamhet.

Inom området livsvillkor förväntas kultur- och fritidsnämndens mål bidra till en förbättring, ett alltmera blomstrande kultur- och fritidsliv samt kulturskolans väg mot en av de bästa i landet.

Nämndspecifika mål

- *Utbudet av föreningsaktiviteter för barn och unga i åldern 7-25 år ska öka*

Utgångsvärden: Antalet bidragsberättigade deltagartillfällen i föreningsaktiviteter:

2019	145 747 st.
2020	122 927 st.
2021	114 458 st.
2022	129 397 st.

Motivering

I vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att ett blomstrande kultur- och fritidsutbud bidrar till det goda livet i Mjölby kommun.

Föreningslivet har på grund av pandemin, i varierande omfattning, tappat stora delar av sin verksamhet och sina deltagare, inte minst bland gruppen barn och unga. En satsning och ett riktat stöd behövs för att föreningslivet ska återhämta sig.

Satsningen förväntas bidra till ett framtida blomstrande kultur- och fritidsutbud.

Särskilda satsningar

- *Bidra till att öka antalet grundskolor som bedriver uppföljande simundervisning i syfte att flera barn ska nå upp till kunskapskraven i år 6*

Alla barn bör ha samma förutsättningar oavsett bostadsort eller skola, att klara kunskapskraven till år 6. Utifrån värdegrunden ska vi utgå från medborgarnas behov och samverka för att nå värdeskapande förbättringar i verksamheten. Större andel barn som klarar kunskapskraven i år 6.

- *Inom de verksamhetsområden, där möjligheten finns, öka andelen utåtriktade insatser*

Nämnden behöver nå de grupper som inte naturligt använder sig av våra verksamheter i våra egna lokaler. Utifrån värdegrunden ska nämnden utgå från medborgarnas behov och använda oss av ett professionellt förhållningssätt för att på så sätt nå nya grupper av besökare. Effekten förväntas bli fler och nya besökare i våra verksamheter.

- *Bidra till ökad trygghet bland elever på kommunens högstadieskolor*

Tryggheten bland elever är en starkt bidragande faktor för att nå bättre resultat. Utifrån värdegrunden ska nämnden utgå från medborgarnas behov och vi ser samverkan som en förutsättning för värdeskapande förbättringar. Effekten förväntas bli ökad trygghetskänsla och bättre skolresultat bland kommunens högstadieelever.

- *Utveckla och öka utbudet av ferieaktiviteter*

Alla barn och ungdomar ska ha möjlighet till en aktiv fritid med innehålls- och upplevelserika ferier. Utifrån värdegrunden ska nämnden utgå från medborgarens behov och önskemål. Vi ser samverkan som en förutsättning för värdeskapande förbättringar. Effekten förväntas bli fler barn och ungdomar som har fått möjlighet till en aktiv och meningsfull ferie oavsett socioekonomiska förutsättningar.

- *Verka för ökad fysisk aktivitet bland ungdomar i tonåren genom aktiviteter som inte ingår i ordinarie föreningsutbud*

Fysisk aktivitet är viktigt för alla åldrar. Alla deltar inte i föreningsaktiviteter och många slutar med idrott redan i låg ålder. Utifrån värdegrunden ska nämnden utgå från medborgarnas behov. Vi ser samverkan som en förutsättning för värdeskapande förbättringar. Effekten förväntas bli ökat välbefinnande, minskad risk för sjukdomar kopplade till ohälsosam livsstil, förbättrad inlärningsförmåga.

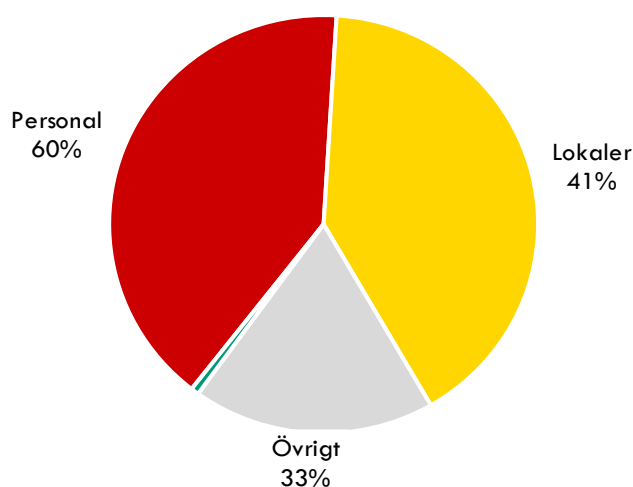
- *Öka ungdomars delaktighet/inflytande vid planering och genomförande av program och aktiviteter*

Program och aktiviteter riktade till ungdomar behöver i högre grad vara förankrade och implementerade för att vara attraktiva för målgruppen. Utifrån värdegrunden ska nämnden utgå från medborgarnas behov, önskemål och rätt till delaktighet och använda oss av ett professionellt förhållningssätt för att nå nya grupper av besökare. Effekten förväntas bli bättre program och arrangemang som utgår från besökarnas behov och önskemål. Fler besökare som tar del av det utbud som erbjuds.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-26 724	-27 646	-27 461	-27 461	-27 461
Kostnader	114 212	113 971	114 990	115 208	114 431
Nettokostnader	87 487	86 325	87 529	87 747	86 970
Nettoinvestering	764	600	600	600	1 100

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Nämnd och styrelseverksamhet	294		294
Gemensam förvaltning	5 772		5 772
Fritid	76 729	-24 802	51 927
Kultur	32 195	-2 659	29 536
Summa	114 990	-27 461	87 529

Styrtal

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Planerat 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/invånare	6,0	5,3	6,0	4,5	3,2
Lån från kommunala bibliotek, antal/invånare	7,0	5,5	7,0	5,9	4,9
Aktivitetstillfällen genomförda av biblioteken, antal	500	450	500	314	156
Besökare externa aktiviteter utanför bibliotekslokalerna, antal	1 600	1 800	1 600	2 965	368
Besökare fritidsgårdarnas eftisverksamhet/öppetdag (Skänninge och Mantorp), antal	55	50	60	47	31
Besökare fritidsgårdarnas kvällsverksamhet/öppetdag, antal	85	80	90	83	50
Besökare mötesplats seniorer (Zenit) per öppetdag, antal	23	22	20	22	15
Besökare Lundbybadet, antal	125 000	120 000	130 000	116 388	72 894
Registrerade skolbad Lundbybadet, antal elever	9 000	11 000	11 000	9 672	9 100
Elever i kulturskolan 1 oktober, antal	700	625	620	606	537
Elever i kulturskolan med utländsk bakgrund, andel%	18,8	17,8	17	i.u	15,8
Elever i kulturskolan vars föräldrar saknar eftergymnasial utbildning, andel%	26,7	25,7	30,0	i.u	23,7
Fritidsbanken utlån i butik, antal	3 000	2 800	2 000	973	i.u
Fritidsbanken aktiviteter med utlån utanför butik, antal	25	35	20	20	i.u
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7 - 20 år	29,0	28,0	26,0	27,3	20,8
Aktivitetstillfällen inom verksamhetsområde allmän kultur, antal	40	40	i.u	i.u	i.u
Besökare arrangemang inom allmän kultur, antal	7 000	6 700	i.u	i.u	i.u

Kommentarer till styrtalen

Styrtalen "Aktivitetstillfällen inom verksamhetsområde allmän kultur" samt "Besökare arrangemang inom allmän kultur" är båda nya styrtal. Styrtalen har koppling till nämndens särskilda satsningar, "Utveckla och öka utbudet av ferieaktiviteter" samt "Öka ungdomars delaktighet/inflytande vid planering och genomförande av program och aktiviteter".

I de fall där så är möjligt, används antal per invånare för att styrtalen ska bli jämförbara med andra kommuner.

Miljönämnden

Ordförande: Johan Swenson (KD)

Förvaltningschef: Jenny Asp-Andersson

Nämndens uppdrag

Både nämnd och förvaltning är gemensamma för Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner. Miljönämndens uppgift är att skydda miljön och människors hälsa mot skador och olägenheter samt att verka för säkra livsmedel. Nämnden samordnar den kommunala naturvården.

Miljönämndens arbete finansieras genom budgetanslag samt intäkter i form av fasta årliga tillsyns- och kontrollavgifter, timavgifter samt ansöknings- eller anmälningsavgifter enligt taxor fastställda av kommunfullmäktige i respektive kommun.

Verksamhetsidé

Miljönämnden främjar en hållbar utveckling som innebär en hälsosam och god miljö för nuvarande och kommande generationer. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och med det ett ansvar att förvalta naturen väl.

Miljönämnden arbetar för en säker dricksvattenförsörjning och för att maten som produceras, säljs och serveras ska vara säker och att informationen om livsmedel är enkel och korrekt.

Våra verktyg är kunskap, information, tillsyn och kontroll. Tillsyn och kontroll kan leda till åtgärder som är av betydelse för miljön och människors hälsa.

Kommunfullmäktiges mål till nämnden

- *I kontakt med kommunen ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service.*

Målvärde: Mjölby kommun placerar sig bland de 20 % bästa kommunerna som deltar i SKR:s (Sveriges kommuner och regioners) mätning INSIKT Nöjd kundindex för företagarnas bedömning av service i myndighetsutövningen totalt.

Nuläge: Mjölby kommun ligger på totalindex 68 (skala 1-100) och ligger därmed bland de 7 % sämsta kommunerna av 195 deltagande i mätningen 2022.

Motivering

Målet har relevans för området livsvillkor i Vision 2045. I området livsvillkor framhålls vikten av att kunna göra sin röst hörd och att känna tillit till medmänniskor och samhället i stort. En förutsättning för att kunna göra sin röst hörd är att på ett enkelt sätt kunna hitta information om kommunens verksamheter och utveckling. För att fungera som en stark tillväxtmotor prioriterar kommunen att medborgare, näringsliv och föreningar får ett professionellt bemötande och en god service. Varje år mäter SKR hur nöjda företagen, föreningar och medborgare är med kommunernas service och myndighetsutövning. Ytterligare mätningar på service och bemötande genomförs i verksamheterna. Insiktsmätningen fokuserar på den kontakt ovanstående haft med miljökontoret i samband med livsmedelskontroll och miljöbalktillsyn. Resultatet används sedan som ett verktyg för fortsatta förbättringar av bemötande och service.

- *Miljönämnden ska genom tillsyn inom miljö och hälsa främja en god och hälsosam livsmiljö med fokus på rent vatten och sanitet. Miljönämnden ska utföra tillsyn av små avloppsanläggningar där de avloppsanläggningar som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön prioriteras.*

Målvärde: Under 2024 ska antalet nya eller ändrade små avloppsanläggningar vara 80 stycken, varje tillstånd innebär en minskad belastning av bland annat kväve och fosfor.

Nuläge: Under år 2022 fattades beslut om 66 nya eller ändrade små avlopp.

Motivering

Målet har relevans för området livsmiljö i Vision 2045. Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed en förutsättning för en hållbar utveckling. Örenat avlopp från industri och hushåll leder till att vatten förorenas och skapar en ohälsosam miljö. Vatten är också en förutsättning för livsmedelsproduktion och energiproduktion.

Nämndspecifika mål

- *Miljönämnden ska öka tillsynen av de mest förorenade områdena. Miljönämnden har möjlighet att i varje fall delvis finansiera tillsynen genom avgifter.*

Målvärde: Antal förorenade områden med en påbörjad undersökning eller åtgärd har ökat till 31 december 2024 i jämförelse med 1 januari 2022.

Nuläge: 8 pågående undersökningar, 10 åtgärdade eller delvis åtgärdade områden 1 januari 2022.

Motivering

Målet har relevans för området livsmiljö i Vision 2045. I Mjölby, Boxholm och Ödeshög finns minst 114 förorenade områden där miljönämnden är tillsynsmyndighet, med potentiellt mycket stor eller stor risk för människors hälsa eller miljön, så kallade riskklass 1 och 2 objekt. För områden där det finns en ansvarig verksamhetsutövare har tillsynen en viktig roll att tillse att objekten utreds vidare och vid behov åtgärdas. Miljönämnden har tagit fram en handlingsplan för att genomföra denna tillsyn.

- *Miljönämnden ska bedriva uppsökande tillsyn av fastigheter/bostäder där risken för olägenhet för människors hälsa är stor. Urvalet sker med fokus på flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer.*

Målvärde: Målvärde: 30 fastigheter/bostäder ska ha erhållit tillsyn under 2024.

Nuläge: Under 2022 har ingen uppsökande tillsyn bostadstillsyn genomförts. Ny tillsynsmetodik börjar tillämpas 2023.

Motivering

Målet har relevans för området livsmiljö i Vision 2045. Cirka 25 procent av kommunernas miljö- och hälsoskyddskontor anger att mellan två tredjedelar och samtliga ärenden om klagomål på inomhusmiljö är befogade och/eller har lett till en åtgärd. De områden som tillsynsmyndigheterna oftast får in klagomål på är fukt och mikroorganismer, buller, luftkvalitet och temperatur i bostäder. Var femte person anger hälsorelaterade besvär till följd av inomhusmiljön. Problemen har inte minskat över tid och rapporteras oftare av boende i hyresrätter än av boende i småhus. Det finns socioekonomiska skillnader i hur vi bor vilket skapar ojämlikheter i inomhusmiljö och hälsa och dessa ojämlikheter minskar inte.

- Miljönämnden ska hålla kommunens naturvårdsprogram uppdaterat. Naturvårdsprogrammet beskriver kommunens natur och naturvärden. Målsättningen är att den samlade kunskapen i programmet ska vara ett underlag vid fysisk planering och vid tillståndsgivning.

Målvärde: 5 stycken klass 2 objekt i respektive kommuns naturvårdsprogram ska uppdateras årligen.

Nuläge: Kommunen har ett naturvårdsprogram med en objektsdel. Nytt målvärde, 2022 gjordes löpande korrigeringar och uppdatering med resultat från utförda inventeringar.

Motivering

Målet har relevans för området livsmiljö i Vision 2045. Genom naturvårdsprogrammet och deltagande i kommunens fysiska planering säkerställs att områden med höga naturvärden beaktas vid ändrad markanvändning. En annan effekt av arbetet med naturvård är förbättrad skötsel av områden på kommunal mark med höga naturvärden.

Särskilda satsningar

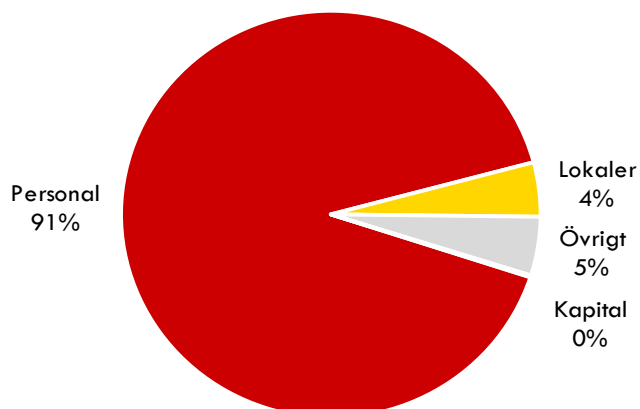
- Åtgärder i det kommunala Skogssjöområdets naturreservat. Miljökontoret utreder vidare vilka åtgärder.

Skogssjöområdet kan erbjuda något åt alla – för den som vill koppla av i vacker natur likväl för den geologiskt eller botaniskt intresserade. I markerna finns en mosaik av rullstensåsar, kullar och sänkor samt den sällsynta växten luddvedel. Skötselöfreskrifterna för naturreservatet är i behov av revidering. Gallring på Pilosa-åsen skulle gynna tillväxten av luddvedel.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-6 316	-6 393	-6 009	-6 009	-6 009
Kostnader	10 847	11 626	11 734	11 628	11 522
Nettokostnader	4 532	5 233	5 725	5 619	5 513
Nettoinvestering	0	200	200	200	200

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Nämnd och styrelseverksamhet	201	0	201
Miljökontor	11 533	-6 009	5 524
Summa	11 734	-6 009	5 725

Styrtal

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Planerat 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Kontroller livsmedel, antal timmar	1 180	1 350	1 400	1 360	1 054
INSIKT Nöjd kundindex livsmedelskontroll	84	79	79	71	77
Tillsyn hälsoskydd, antal	55	50	50	55	47
Tillsyn miljöskydd, antal	130	125	125	116	129
INSIKT nöjd kundindex miljöbalktillsyn	79	76	76	71	76
Nettokostnad för myndighetsutövning miljö o hälsa kr/inv (Kolada)	135	135	135	110	164

Kommentarer till styrtalen

Utgångspunkten för INSIKT är resultatet för år 2022 och det NKI som motsvarar att ligga bland de 20 % bästa kommunerna.

Livsmedelskontroll: 187 deltagande kommuner. 20% bästa ligger på plats 37 och har 84 i NKI.

Miljö- och hälsoskydd: 178 deltagande kommuner. 20 % bästa ligger på plats 36 och har 79 i NKI.

Styrtalen för tillsyn och kontroll syftar till att avspegla det planerade tillsynsbehovet utifrån verksamheternas storlek och risk (klassning) och miljönämndens taxor.

Inom livsmedel införs nya klassningar under år 2023/2024. Prognosen är att ny riskklassning kommer innebära 25 % färre kontrolltimmar per år.

I styrtalet för hälsoskydd ingår tillsyn enligt miljöskydd och strålskyddslag. Inom hälsoskydd innebär klassning och taxa att anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter såsom badanläggningar får tillsyn varje år. Förskola, grundskola och vårdboende får tillsyn vartannat år. Övriga verksamheter, som till exempel fotvård och solarium, får tillsyn vart tredje år.

Inom miljöskydd innebär klassning och avgift att tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter ska ha årlig tillsyn, för anmälningspliktiga verksamheter varierar intervallet från årlig tillsyn, till tillsyn vartannat och vart tredje år. Icke-anmälningspliktiga verksamheter som omfattas av taxan får tillsyn vart tredje år.

Omsorgs- och socialnämnden

Ordförande: Anna Johansson (S)

Förvaltningschef: Päivi Pannula

Nämndens uppdrag

Omsorgs- och socialnämnden skapar förutsättningar för ett självständigt och aktivt liv för och tillsammans med invånare, oavsett ålder och livssituation. Nämnden ansvarar för kommunens äldreomsorg, hälso- och sjukvård, försörjningsstöd, missbruksvård och stöd till barn, familjer och ungdomar. Nämnden har även ansvar för arbetsmarknadsåtgärder, integrationsfrågor och frågor som rör personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning.

Verksamhetsidé

Människor, själva anledningen till att vi finns.

Omsorgs- och nämnden har ett tydligt uppdrag - vi finns till för människor. Genom våra insatser bidrar vi till ett självständigt och aktivt liv med meningsfull sysselsättning. Utveckling och trygghet i vardagen är vår drivkraft. Vår gemensamma målbild är att skapa bra välfärdstjänster för alla. Det förutsätter ett stort och kunnigt engagemang. Likaså modiga satsningar på innovativ teknik i framkant. På så sätt skapar vi möjligheter som gör skillnad.

Kommunfullmäktiges mål till nämnden

Omsorgs- och socialnämndens förslag till mål för 2024-2026, vilket även relaterar till Nära vård arbetet

- *Alla invånare ska erbjudas en god, nära, jämlik och samordnad hälso-och sjukvård, omsorg och socialtjänst som förebygger ohälsa och stärker hälsan. Antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar.*

Målvärde: 13 personer år 2025.

Nuläge: 18 personer, augusti 2023.

Motivering

Kommunen står inför stora utmaningar för att klara vård och omsorg och genom att stärka både den fysiska och psykiska hälsan hos invånarna kan förutsättningarna för invånarens välmående öka. I Vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att invånaren lever på jämlika villkor i ett öppet och inkluderande samhälle. Här är det säkert och vi känner oss trygga. Målet är även relaterat till globala målen i Agenda 2030 om god hälsa och välbefinnande och även till målet om minskad ojämlikhet.

- *Hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst ska vara lättillgängliga och invånare ska vara delaktiga utifrån sina förutsättningar och behov. Andelen äldre som bor i särskilt boende och som anser sig ha inflytande och får tillräckligt med tid.*

Målvärde: 74 %

Nuläge: 72 % (män 80 %, kvinnor 69 %)

Motivering

I Vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att Mjölby kommun är välkänd för den goda kvalitén på sin service och sina tjänster. Vi vet att vi får den service vi behöver - när vi behöver den. Med tillgång till rätt stöd vid rätt tid ges möjlighet till en god hälsa över tid. Målet är även relaterat till Agenda 2030 om god hälsa och välbefinnande.

- *Den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras.*

Nuläge 2020 - 2022: 71,4% (tjejer 60,4 – killar 82,4)

Snittvärde killar och tjejer avseende välmående hos elever utifrån frågor om fysisk och psykisk hälsa, enligt sammanfattningen "Ungdomar med bra hälsa" i den regionala enkäten.

Motivering

Omsorgs- och socialnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden arbeta för att den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras.

Målet knyter an till Vision 2045 och de tre områdena livsmiljö, livsvillkor och livskraft. En god fysisk och psykisk hälsa för barn och ungdomar är grunden till ett framtida välmående och ger barn och ungdomar förutsättningar att lyckas i livet. Med möjligheten till en aktiv fritid och tillgång till rätt stöd vid rätt tid samverkar nämnderna för att barn och ungas hälsa ska förbättras. Målet är också relaterat till det globala målet om god hälsa och välbefinnande.

Nämndspecifika mål

- *Barn och vuxna får i ett tidigt skede det stöd de behöver. Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde.*

Målvärde: 90 dagar, (max 120 dagar, enligt lagkrav).

Nuläge: 103 dagar (perioden jan-aug 2023)

Motivering

I Vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att vi lämnar ingen utanför - tillsammans tar vi ett socialt ansvar för goda livsvillkor. Inom området livskraft uttrycks resurssmarta arbetssätt och möjligheten för framtida generationer att leva ett gott liv. Genom ett aktivt och strategiskt preventionsarbete samordnas det förebyggande arbetet i syfte att minska nyttjande av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel, verka för att våld i nära relation upphör samt främja den psykiska hälsan. Med möjlighet till trygga familjerelationer, minskning av våld i nära relationerna, minskad drog, narkotika och tobaksanvändning främjar skolframgång vilket även knyter an till det övergripande målet om god hälsa hos barn och unga i Mjölby. Målet är även relaterat till Barnkonventionens artikel 28 om barns rätt till utbildning.

- *Egenförsörjningen i kommunen ska öka. Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel %.*

Målvärde: 38 %

Nuläge: 36 % (2022)

Motivering

I Vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att möjligheterna till egenförsörjning är mycket goda tack vare den omfattande arbetsmarknaden. Här uttrycks även att invånaren lever på jämlika villkor. Invånaren lever på jämlika villkor i ett öppet och inkluderande samhälle. Här är det säkert och vi känner oss trygga. Målet är även relaterat till det globala målet i Agenda 2030 om minskad ojämlikhet.

Särskilda satsningar

- *Delaktighet och inflytande*

Målgruppen som nämndens verksamheter riktar sig till är 0-100 år, från det nyfödda barnet till den äldre personen. Fortsatt fokus på delaktighet hos nämndens målgrupper genom arbete med brukarundersökningar, aktuella genomförandeplaner, fast omsorgskontakt till att utforska och införa nya metoder som ökar delaktigheten hos nämndens målgrupper. Allt för att säkerställa den enskildes delaktighet.

Nämndens verksamheter arbetar med evidensbaserad praktik och brukarmedverkan. Effekter som kan förväntas är en ökad frisknärvaro och en minskad personalomsättning, samt en bättre kännedom om invånarnas uppfattning om nämndens verksamhet. Detta förväntas ge positiva effekter även på Mjölby kommuns ekonomi. Fokusområdet går väl i hand med värdegrunden i ett professionellt bemötande samt omställningen till Nära vård där den enskild ska vara en aktiv medskapare. En minskad personalomsättning skapar kontinuitet i verksamheten och kompetens samt erfarenhet behålls inom organisationen.

Inom verksamhetsområde hemtjänst infördes den 1 juli 2022 bestämmelser i socialtjänstlagen om att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt. Från och med den 1 juli 2023 får endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utses till fast omsorgskontakt. Genom införandet av fast omsorgskontakt till alla med hemtjänst eller bor på något av kommunens vårdboende ökar delaktigheten och självbestämmandet för den enskilde samt ökar tryggheten för närstående och anhöriga.

- *Digital utveckling*

Samhällsutvecklingen med ökande demografiska volymförändringar, resursbrist av personal, ändrade förväntningar och krav på tillgänglighet och digitalisering kräver en omställning av omsorgs- och socialnämndens verksamheter. Digitalisering handlar i grunden om människor och organisationer som förändrar sina beteenden tillsammans med teknik. Nämnden har fattat beslut om "digitalt först". Nämndens medarbetare och målgrupper ges kunskap om på vilket sätt digitala hjälpmedel kan bidra till ett så självständigt liv som möjligt för den enskilde. Utvecklingsarbetet fortsätter inom nämndens samtliga verksamhetsområden och i samverkan med andra interna och externa aktörer.

Mjölby kommuns värdegrund ska vägleda alla medarbetare vid bemötande av medborgare, som i detta fall är nämndens kunder. Värdegrunden uppmuntrar ett kreativt förhållningssätt, som i sin tur är en nödvändig förutsättning för digital utveckling. En ökad medvetenhet om digitalisering bidrar till bättre förutsättningar att på ett kostnadseffektivt sätt vara följsamma till den utveckling som pågår.

- *Nära vård*

För att klara utmaningar som den demografiska och digitala utvecklingen innebär måste nya arbetssätt tas fram som innebär ett mer personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande arbetssätt.

Omställningen till nära vård har påbörjats inom omsorgs- och socialnämnden och innebär en fokusförflyttning från sjukdom och istället fokuseras på att ge förutsättningar till ett gott liv med god hälsa. Det innebär förändrat arbetssätt för alla verksamheter inom nämndens ansvarsområde men även för kommunen i stort.

Kärnan i nära vård är det personcentrerat förhållningssättet där individens insatser utgår ifrån överenskommelsen mellan den som utför insatsen och den enskilde som har behov. Överenskommelsen utgår ifrån individens förmågor, behov och förutsättningar. Detta för att öka individens och närståendes delaktighet i vården och omsorgen. Målsättningen är att kunna erbjuda vård och omsorg i individens hem i större utsträckning än i dag. Genom att vården och omsorgen utförs i multiprofessionella team så nyttjas resursen till fler och kan erbjudas närmare och vara mer tillgänglig för individen.

Kommunal hälso- och sjukvård arbetar med tidiga rehabiliterande bedömningar i samverkande tvärprofessionella team.

Äldreomsorgen utvecklar vård och omsorg med fokus på att äldre ska erhålla tidiga och förebyggande insatser för att öka förutsättningarna till ett självständigt liv. Tillsammans med hälso- och sjukvårdsenheten verkar äldreomsorgen för att minska fallolyckor och utveckla egenvården för kunder med kroniska sjukdomar.

Individ- och familjeomsorgen utvecklar den befintliga vårdkedjan på hemmaplan, genom att i första hand erbjuda placeringar i familjehem i närheten av kommunen, på kommunens HVB, på kommunens stödboende för ungdomar samt utvecklar samverkan med andra aktörer genom att erbjuda förebyggande och tidiga insatser till barn, unga och deras familjer samt till vuxna. Samarbetet med utbildningsnämnden fortsätter med arbetsmodellen Skolfam. Barn i familjehem får som grupp lägre skolresultat än andra barn. Forskning visar att för de barn i familjehem som går ut årskurs nio med behörighet till gymnasiet halveras riskerna för problem med psykisk ohälsa, droger, kriminalitet och bidragsberoende. Skolfam är en investering i barnens framtid som ger återbetalning i såväl ökad livskvalitet som minskade behov av socioekonomiskt samhällsstöd.

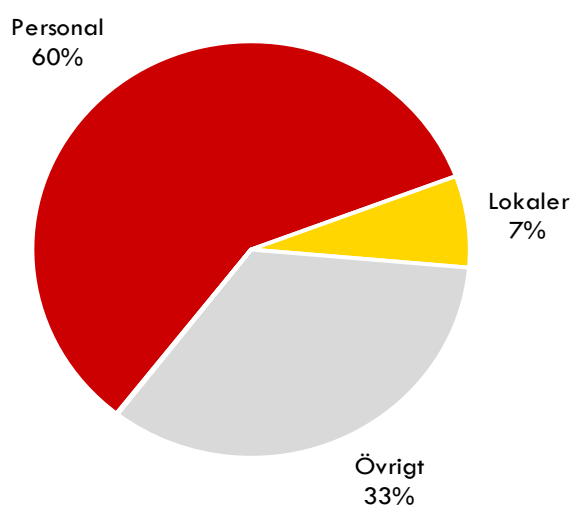
Omställningen till "Nära vård" är en av de största förändringarna inom vård och omsorg i nutid och det är viktigt att Mjölby kommun är en del av den förändringsresan.

Effekter som förväntas är en ökad tillgänglighet till vård för medborgaren och en mer effektiv resursanvändning för kommunala och regionala aktörer på sikt.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-104 359	-59 932	-54 496	-54 496	-54 496
Kostnader	776 301	753 522	786 635	781 040	781 939
Nettokostnader	671 943	693 590	732 139	726 544	727 443
Nettoinvestering	671	3 000	6 000	3 000	10 000

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Nämnd och styrelseverksamhet	1 998	0	1 998
Gemensam förvaltning	39 746	-8 875	30 871
Äldreomsorg	378 044	-26 271	351 773
Funktionsstöd ej LSS/SFB	29 735	-1 458	28 277
Insatser enligt LSS/SFB	171 306	-7 509	163 797
Individ- och familjeomsorg	149 967	-5 829	144 138
Särskilt riktade insatser	15 839	-4 554	11 285
Summa	786 635	-54 496	732 139

Styrtal

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Planerat 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Andel av förvaltningens medarbetare har fått introduktion i Nära vård, %	100	100	100	92	i.u.
Andel aktuella genomförandeplaner, %	100	100	100	i.u.	i.u.
Andel kunder som har en namngiven fast omsorgskontakt inom äldreomsorgen, %	60	60	60	0	i.u.
Andel personer inskrivna i kommunens hemsjukvård som har en rehabiliteringsplan, %	50	25	25	i.u.	i.u.
Andel personer inskrivna i kommunens hemsjukvård som har en vårdplan, %	100	90	90	i.u.	i.u.

Kommentarer till styrtalen

Andel kunder som har en namngiven fast omsorgskontakt inom äldreomsorgen.

Syftet med fast omsorgskontakt är att tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassa omsorg och samordning när hemtjänstinsatserna verkställs. (SoL 4 kap. 2b §). Från och med 1 juli 2022 ska den som har hemtjänst erbjudas en fast omsorgskontakt och från och med 1 juli 2023 ska den som utses till fast omsorgskontakt ha yrkestiteln undersköterska.

I styrtalet har förvaltningen valt att inkludera även vårdboende. Vid mätning exkluderas omsorgstagare som inte har behov av en fast omsorgskontakt utifrån insatsen, till exempel de som endast har trygghetslarm.

Andel personer inskrivna i kommunens hemsjukvård som har en rehabiliteringsplan.

Det finns en rutin upprättad mellan Region Östergötland och kommunerna i Östergötland för de personer där det finns behov av samordning av rehabilitering mellan huvudmännen. Ambitionen i hemsjukvården är att utöka användningsområdet för rehabiliteringsplan när det finns ett samordningsbehov mellan hemsjukvård och hemtjänsten med mål att involvera patienten i sin rehabilitering. Arbetet med att använda rehabiliteringsplan vid samordning mellan hemsjukvård och hemtjänst är ett nytt arbetssätt för hemsjukvården.

Andel personer inskrivna i kommunens hemsjukvård som har en vårdplan.

Patienter som är inskrivna i hemsjukvården enligt tröskelprincipen i hemsjukvårdsavtalet bör ha en vårdplan som beskriver vårdbehov och eventuella vårdbegränsningar. Vårdplanen skrivs av ansvarig läkare på vårdcentralen och används som planering av vården för patienten i hemsjukvården och för att tydliggöra ansvarsområden mellan kommunen och Regionen. Vårdcentralerna i Mjölby kommun arbetar olika med detta, kommunens hälso- och sjukvårdsenhet har tagit initiativ till samverkan på nytt i denna fråga då detta legat nere under pandemin.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Bjarne Sjögren(S)

Förvaltningschef: Johan Cöster

Nämndens uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens stadsbyggnad med fysiska planering, exklusive översiktsplanering och är huvudman för detaljplaneringen. Till ansvarsområdet hör också mättnings- och kartverksamhet, förvaltning och utveckling av kommunens geografiska informationssystem (GIS), samt medverkan vid fastighetsbildning.

Nämnden ansvarar för räddningstjänstens verksamhet. Uppdrag är att genom förebyggande arbete och operativa åtgärder skydda och rädda människor, egendom och miljö. I förebyggande syfte genomförs utbildningar och informationsinsatser. Det operativa arbetet innebär att rädda, säkra och skydda alla som vistas i kommunen vid eventuell brand, olycka, krissituation eller extraordinär händelse i fred och under höjd beredskap.

Nämnden ansvarar också för kommunens tekniska verksamhet inom gatu-, park- vatten- och avlopps-, renhållnings- och kommunens fastighetsbestånd. Verksamheten är uppdelad i skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet. Skattefinansierade verksamheten avser gator, gång- och cykelvägar, torg, parker samt kommunala lokaler och fastigheter. Inom dessa områden förvaltas kommunens anläggningstillgångar. Den taxefinansierade verksamheten avser förvaltning och utveckling av kommunens vatten- och avloppshantering samt avfallshantering.

Vidare ansvarar nämnden för måltidsservice- och lokalvård.

Myndighetsbeslut inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområden fattas av Byggnämnden som är placerad direkt under kommunfullmäktige.

Verksamhetsidé

Genom en aktiv samhällsplanering och ett säkert genomförande, ges goda förutsättningar för god livsmiljö, attraktiva, trygga och hållbara miljöer. Vi erbjuder även en god service för kommunens nuvarande och kommande invånare, företagare och besökare.

Kommunfullmäktiges mål till nämnden

- *Kommunen ska ha en god planberedskap som möter behovet av ett varierat utbud av bostäder, goda livsmiljöer och mark för utveckling av näringslivet.*

- *Antal bostäder i antagna detaljplaner, 3-års genomsnitt*

Målvärde: 150 bostäder.

Nuläge: 60 bostäder

- *Antal hektar verksamhetsmark i antagna detaljplaner, 3-års genomsnitt*

Målvärde: 10 hektar.

Nuläge: 4 hektar

Motivering

Nämnden ska arbeta för att kommunen har en god planberedskap med varierat innehåll som ger förutsättningar för tillväxt genom mark för att attrahera fler att bosätta sig i kommunen. Detta bidrar i sin tur till fler arbetstillfällen och ett ökat skatteunderlag i kommunen. Målvärdet tar sin utgångspunkt i förväntad befolkningsökning, ambition i tidigare och nuvarande vision samt med ambitionen att kunna möta detta samtidigt som en viss planreserv kan byggas upp. Målet knyter an till alla de tre områdena livsmiljö, livsvillkor och livskraft.

Nämndens verksamhet ska ge förutsättningar för och möta behoven för etablering och utveckling av näringslivet. Detta innebär att det behöver planläggas för lämplig mark för verksamheter på flera platser runt om i kommunen samt även här i en volym som ger en viss kommunal beredskap. Målet knyter an till områdena livsmiljö och livsvillkor genom att verka för en hållbar tillväxt.

- *Energianvändningen ska minska med två procent.*

Nuläge: Energianvändning för kommunala verksamhetslokaler uppgick 2022 till, elförbrukning, 70 kWh/kvm och fjärrvärmeförbrukning, 101 kWh/kvm

Nuläge: Energianvändningen i det kommunala belysningsnätet uppgick 2022 till 277 kWh/belysningspunkt.

Nuläge: Energianvändningen vid Mjölkskalla reningsverk uppgick 2022 till 0,78 kWh/renad m³ vatten.

Motivering

Avseende relevanta för Vision 2045 har nämnden identifierat tre huvudområden för sina satsningar, 1.) hållbarhet, 2.) hälsa och trivsel samt 3.) trygghet och säkerhet. De tre huvudområdena ska spegla Vision 2045 inriktningsområdena Livsmiljö, Livsvillkor samt Livskraft.

Inom område hållbarhet (Livsmiljö, Livskraft) tar nämnden fokus på Agenda 2030 och det faktum att nämnden är en stor energianvändare i form av olika typer av lokaler (vård-, skol-, idrottslokaler samt specialfastigheter i form av ishallar, badhus samt tekniska anläggningar såsom vatten- och reningsverk). Samtliga av dessa anläggningar har en direkt energiförbrukning och ger därmed också ett direkt koldioxiduttryck.

Förväntad effekt är minskad energiförbrukning.

- *I kontakt med kommunen ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service. Mjölby kommun placerar sig bland de 20 % bästa kommunerna som deltar i SKR:s (Sveriges kommuner och regioners) mätning INSIKT Nöjd kundindex för företagarnas bedömning av service i myndighetsutövningen totalt.*

Nuläge: Mjölby kommun ligger på totalindex 68 (skala 1-100) och ligger därmed bland de 7 % sämsta kommunerna av 195 deltagande i mätningen 2022.

Motivering

I området livsvillkor framhålls vikten av att kunna göra sin röst hörd och att vi känner tillit till våra medmänniskor och samhället i stort. En förutsättning för att kunna göra sin röst hörd är att på ett enkelt sätt kunna hitta information om kommunens verksamheter och utveckling. Vi ska också, enligt området livskraft, vara den starkaste tillväxtmotorn i västra Östergötland. För att bidra till detta prioriterar kommunen att medborgare, näringsliv och föreningar får ett professionellt bemötande och en god service i kontakterna med Mjölby kommun. Varje år mäter SKR hur nöjda företagen, föreningar och medborgare är med kommunernas service och myndighetsutövning. Ytterligare mätningar på service och bemötande genomförs i verksamheterna. Insiktsmätningen fokuserar på den kontakt ovanstående haft när de söker olika tillstånd, exempelvis serveringstillstånd, bygglov eller brandtillsyn verksamheterna. Resultatet används sedan som ett verktyg för fortsatta förbättringar av bemötande och service.

- *Tryggheten i kommunens utemiljöer ska öka. Andelen medborgare som uppger att de känner sig trygga utomhus där de bor, såväl när det är mörkt ute som när det är ljust ute, är högre än riksgenomsnittet.*

Nuläge: 72% i Mjölby kommun känner sig trygga utomhus där de bor när det är mörkt ute, 73% i riket (medborgarundersökning 2021)

Nuläge: 96% i Mjölby kommun känner sig trygga utomhus där de bor när det är ljust ute, 94% i riket (medborgarundersökning 2021).

Motivering

I visionens område livsvillkor framhävs att det finns många och varierande mötesplatser runt om i kommunen som erbjuder ett liv med gemenskap och sammanhållning. Vi lever i ett öppet och inkluderande samhälle där det är säkert och där vi känner oss trygga. Livsmiljön är utformad med ett varierat boende i olika miljöer som tillgodoser våra behov i livets alla skeenden. För att leva upp till visionens intentioner prioriteras att i kommunen skapa tryggare utemiljöer, och att medborgare känner en trygghet utomhus där de bor. Vartannat år får medborgare i Mjölby kommun genom den så kallade medborgarundersökningen svara på frågor, allt från skola och omsorg till friluftsliv, kommunikationer och trygghet i samhället. Resultatet används för att utveckla Mjölby kommun till att bli en ännu bättre kommun. Kommunens förvaltningar genomför ytterligare mätningar i syfte att förbättra tryggheten och säkerheten inom verksamheterna.

Nämndspecifika mål

- *Andelen räddningsinsatser där åtgärd påbörjas inom 10 minuter från larm ska öka.*

Nuläge: 71 % år 2022

Motivering

I Vision 2045 och området livsvillkor uttrycks att vi i Mjölby kommun lever på jämlika villkor och att vi tillsammans tar socialt ansvar för goda livsvillkor i hela kommunen. Det är dessutom säkert här och vi känner oss trygga.

I områden inom kommunen där det tar längre tid att få hjälp av räddningstjänsten är det viktigt att man själv kan öka sin säkerhet. Kunskap ökar känslan av trygghet och säkerhet samt kan förhindra att bränder och olyckor inträffar. Om olyckan ändå sker, har ett snabbt och riktigt ingripande av enskild eller räddningstjänsten stor betydelse för skadeutfallet.

- *Felanmälningar i kommunens lokaler ska minska med fem procent.*

Nuläge: 6 200 stycken år 2022

Motivering

Vad gäller perspektivet hälsa och trivsel så finns relevanta kopplingar till område Livsvillkor och där nämndens mål framför allt sätter mål kring perspektiven trygghet och kvalitet. De framtagna målen inom området förväntas exempelvis ge en effekt i form av en trivsammare inomhusmiljö för berörda målgrupper.

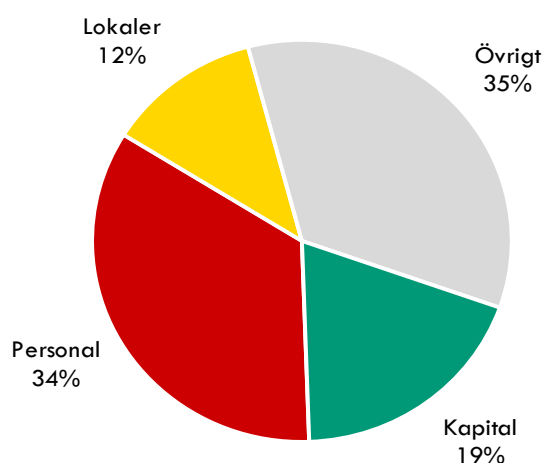
Särskilda satsningar

Under 2024 kommer samhällsbyggnadsnämnden inte ha några särskilda satsningar beslutade av nämnden. Däremot pågår omfattande arbete utifrån perspektivet ny organisation samt förändrad lagstiftning. Även det rådande världsläget med krig i vår närhet gör att delar av organisationen har tillkommande uppgifter att hantera. Utifrån ovanstående kan särskilt nämnas; projekt kring aktualiserad samhällsbyggnadsprocess inklusive projektverktyg, genomlysning av lager, lagerhantering inklusive krislager, genomlysning av ekonomi, ekonomistyrning, införande av objektsförvaltning. Därutöver införs ny lagstiftning inom avfallssidan såväl 2024 som 2027. Till detta kommer troligtvis stora åtaganden avseende dricksvattenförsörjning. Sammanfattningsvis görs bedömningen att nämnden och dess förvaltning i alla dess delar för närvarande genomför omfattande intern förändringsledning samt genomgår externa påverkan via ny lagstiftning eller nya förordningar.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-	-406 238	-412 790	-413 726	-413 964
Kostnader	-	570 809	583 790	585 103	585 437
Nettokostnader	-	164 571	171 000	171 377	171 473
Nettoinvestering	-	220 610	464 340	360 750	398 350

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Nämnd och styrelseverksamhet	600	0	600
Gemensam förvaltning	1 710	-460	1 250
Stadsbyggnadskontor	21 513	-7 413	14 100
Räddningstjänst	35 328	-4 901	30 427
Väghållning	74 009	-29 097	44 912
Park och allmän platsmark	33 203	-16 071	17 132
Interna lokaler	213 674	-214 885	-1 211
Övriga fastigheter	8 165	-4 984	3 181
Bostadsanpassning	3 400	0	3 400
Måltidsservice	79 030	-21 820	57 210
S:a skattefinansierad verksamhet	470 632	-299 632	171 000
Vatten o avloppshantering*	76 890	-76 890	0
Avfallshantering	36 269	-36 269	0
S:a avgiftsfinansierad verksamhet	113 159	-113 159	0

* Notera att taxefinansierad verksamhets budget är baserad på ett antagande att föreslagna taxehöjningar utöver index antas av kommunfullmäktige hösten 2023.

Styrtal

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Planerat 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Inkomna bygglov/anmälningar, antal	350	400	400	471	536
Tillsynsärenden bygglov, antal	20	20	20	12	12
Detaljplaneuppdrag, antal	3	3	3	1	19
Antagna detaljplaner, antal	8	8	8	6	8
Insatser brand i byggnad, antal	30	35	30	31	33
Automatlarm utan brandtillbud, antal	130	150	130	143	142
Insatser totalt, antal	600	620	650	640	612
Tillsyn enl. LSO/LBE, antal	96	90	90	131	67
Antal felanmälningar i kommunens lokaler	5 890	5 950	6 300	6 200	6 640
Elförbrukning kommunala verksamhetslokaler total, kWh/kvm	65	67	67	70	72
Fjärrvärmeförbrukning kommunala verksamhetslokaler total, kWh/kvm	90	98	98	101	112
Förbrukad energi gatubelysning, kWh/belysningspunkt	272	278	278	277	284
Energieffektivitet Mjölkkulla reningsverk, kWh/renad m3 vatten	0,76	0,85	0,85	0,78	0,91
Mat- och restavfall, kg/person	177	180	180	185	193
Tillskottsvatten*, (%)	38	40	38	42	44
Ekologiska livsmedel i måltidsservice, %	26	23	38	42	44
Matsvinn, gram/ätande	50	55	60	57	i.u.

*tillskottsvatten - dagvatten och dräneringsvatten som felaktigt kommer in i spillvattenledningarna

Utbildningsnämnden

Ordförande: Gun-Inger Andersson (L)

Förvaltningschef: Christer Lordh

Nämndens uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial nivå samt svenska för invandrare) samt särskild utbildning för vuxna. Nämnden ansvarar också för fritidshem, annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen, yrkeshögskoleutbildningar samt uppdragsutbildningar. I uppdraget ingår också att företräda kommunen i förhållande till annan huvudman för de verksamheter som regleras i skollagen.

Utbildningsnämnden är vårdgivare enligt hälso- och sjukvårdslagen inom de delar som avser den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.

Verksamhetsidé

En skola där alla kan och vill vara.

Kommunfullmäktiges mål till nämnden

- *Den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras utifrån självskattning i om-mig enkäten.*

Nuläge: 2020-2022: 71,4 % (tjejer 60,4 % - killar 82,4 %)

Snittvärde killar och tjejer avseende välmående hos elever utifrån frågor om fysisk och psykisk hälsa, enligt sammanfattningen "Ungdomar med bra hälsa" i den regionala enkäten.

Motivering

Utbildningsnämnden ska tillsammans med omsorgs- och socialnämnden samt kultur- och fritidsnämnden arbeta för att den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras. Målet baseras på sammanfattningen "Ungdomar med bra hälsa" som finns i regionens om-mig enkät, vilket är en enkät som eleverna i vissa årskurser besvarar årligen.

Målet knyter an till alla de tre områdena livsmiljö, livsvillkor och livskraft. En god fysisk och psykisk hälsa för barn och ungdomar är grunden till ett framtida välmående och ger barn och ungdomar förutsättningar att lyckas i skolan. Med möjligheten till en aktiv fritid och tillgång till rätt stöd vid rätt tid samverkar nämnderna för att barn och ungas hälsa ska förbättras. Målet är också relaterat till det globala målet om god hälsa och välbefinnande.

- *Gymnasieelever boende i Mjölby kommun med examen inom 3 år ska öka.*

Nuläge: 2018-2020: 70,7 %

Nuläge: 2019-2021: 70,3 %

Nuläge: 2020-2022: 71,2 %

Motivering

En gymnasieexamen har visat sig vara en av de största nyckelfaktorerna för att lyckas i arbetslivet och vidare studier. Målet är därför att andelen studerande med en gymnasieexamen inom tre år ska öka för att förbättra ungdomars livsvillkor och livskraft. Grunden för att ge elever förutsättningar att klara en examen läggs redan i för- och grundskolan genom att ge eleverna förutsättningar och kunskaper för att klara studier på gymnasienivå. Samtliga nämndens verksamheter, från förskola till gymnasium och vuxenutbildning, ska därför arbeta för att stärka elevernas möjlighet att klara en gymnasieexamen. Målet föreslås mäta hemkommunens gymnasieungdomar, vilket inkluderar många Mjölbyungdomar som går i skola i annan kommun. Men även i dessa fall, där eleven går gymnasiet i annan kommun, har grundskolorna och förskolorna i Mjölby kommun en viktig roll att i tidigare ålder lägga grunden för även dessa elevers förutsättningar att klara av gymnasiet. Alltså mäts även Mjölbys för- och grundskolor indirekt genom detta mål. Målet är också kopplat till det globala målet om god utbildning.

- *Skolenkätens uppmätta trygghet bland elever i Mjölby kommuns skolor ska öka. Årskurs 2, 5, 8 och gymnasieår 2 enligt skolenkäten.*

Nuläge 2020-2022: 84,2 %

Motivering

Trygghet i skolan är en förutsättning för goda livsvillkor och för att möjliggöra en framtida livskraft. Elevernas trygghet i skolan ska därför öka så att fler elever upplever att de har en trygg skolmiljö där de får förutsättningar att nå målen.

Nämndspecifika mål

- *Resultatet i "Hitta-språket"-kartläggningen ska kontinuerligt visa på förbättrad språkinlärning i kommunens förskolor*

Kartläggningen "Hitta språket" som görs i förskoleklass bryts ned på vilka förskolor barnen kommer från och analyseras på förskolenivå.

- *Andel elever i kommunens skolor som uppnår godkänt resultat i nationella prov i årskurs 3 ska kontinuerligt öka varje år.*

Nuläge 2022: 67 %. Glidande medelvärde över tre år.

- *Andel elever i kommunens skolor som efter årskurs 6 uppnått kunskaper motsvarande minst betyget E i alla skolämnena ska kontinuerligt öka varje år.*

Nuläge 2022: 56 %. Glidande medelvärde över tre år.

- *Andel elever som efter årskurs 9 i kommunens skolor uppnått kunskaper motsvarande minst betyget E i alla skolämnena ska kontinuerligt öka varje år.*

Nuläge 2022: 64 %. Glidande medelvärde över tre år.

- *Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 i kommunens skolor ska kontinuerligt öka varje år.*

Nuläge 2022: 205. Glidande medelvärde över tre år.

- *Genomsnittlig betygspoäng på Mjölby gymnasium ska kontinuerligt öka varje år inom studieförberedande respektive yrkesförberedande program.*

Nuläge 2022: 14,3. Glidande medelvärde över tre år.

Motivering

De nämndspecifika målen har i flera fall tidigare följts upp som styrtal och har därmed även under tidigare år följts upp. Dessa mål ovan anses dock särskilt centrala för att mäta nämndens möjligheter att nå de det kommunfullmäktigemål om kunskapsresultat, som föreslås av nämnden, och lyfts därför upp till att bli nämndspecifika mål. Tyngdpunkten i de nämndspecifika målen ligger på förbättrat kunskapsresultat inom skolan, från grundläggande förutsättningar att lära sig språket i förskolan till låg- mellan- och högstadiets kunskapsresultat till att slutligen följa upp kunskapsutvecklingen i gymnasiet. De nämndspecifika målen har fokus på Mjölby kommun som skolhuvudman, alltså hur kommunens egna förskolor och skolor presterar.

Särskilda satsningar

- *Speciallärare i grundskola och introduktionsprogram*

Kommunfullmäktige beslutade om en minskning av effektiviseringskravet för 2024. En minskning med 2,3 mkr jämfört med den väntade nivån. Detta "frigör" 2,3 mkr till satsning på speciallärare inom grundskola och gymnasiets introduktionsprogram. Satsningen kan fördubblas genom nyligen inrättade statliga bidrag, vilket möjliggör utökning på speciallärare för 4,6 mkr.

Grundskolans studieresultat sjunker och detta är en åtgärd för att kontra sådan utveckling. Speciallärarkompetensen lämpar sig till de elever som har särskilda svårigheter med sina studier i skolan och som riskerar bli underkända. Satsningen knyter an till de nämndspecifika målen, samt kommunfullmäktigemålet, gällande kunskapsresultat.

- *Fortsatt satsning på specialpedagoger*

Kommunfullmäktige beslutade om extra tilldelning till utbildningsnämnden om 2,5 mkr. Dels 1,7 mkr för att kompensera nämnden för ett avvecklat statsbidrag för specialpedagog, dels 0,8 mkr för satsning på utökning av specialpedagog inom anpassad grundskola.

Satsningen görs för att upprätthålla den långsiktiga satsningen som under många år gjorts i nämnden för att upprätta en organisation med speciallärare ute på skolorna, för att utveckla skolans pedagogiska arbete. Och i synnerhet för att förstärka det specialpedagogiska arbetet inom den anpassade skolverksamheten. Satsningen knyter an till de nämndspecifika målen, samt kommunfullmäktigemålet, gällande kunskapsresultat.

- *Idrott utan gränser*

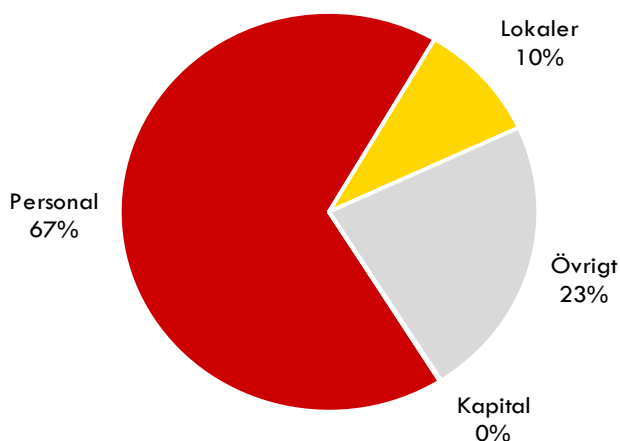
Kommunfullmäktige beslutade om extra tilldelning till utbildningsnämnden om 0,4 mkr för projektet och samverkansformen Idrott utan gränser. Genom samverkan med idrottslektionerna, föreningslivet och kultur- och fritidsförvaltningen ämnar projektet att förbättra ungdomars fysiska och psykiska hälsa genom att skapa och knyta samman fysiska aktiviteter under skoltid (idrottslektion och raster), samt efter skoltid och under lov.

Genom rörelse och engagemang ämnar satsningen att knyta an till kommunfullmäktiges mål till nämnden gällande hälsa, men också trygghet – meningsfull sysselsättning och att känna att man befinner sig i ett sammanhang – samt de förbättringar som fysisk rörelse kan ge på studier, koncentration och därmed studieresultat. Kopplas utöver kommunfullmäktiges mål till nämnden till Kommunfullmäktiges beslut (KS/2017:51) om rörelse och förbättrad psykisk hälsa bland barn och unga samt Agenda 2030 om Hälsa och Välbefinnande.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-152 574	-142 964	-148 855	-150 490	-150 490
Kostnader	867 764	903 284	917 092	909 004	902 472
Nettokostnader	715 190	760 320	768 237	758 514	751 982
Nettoinvestering	4 880	5 400	12 400	5 000	24 100

Kostnadsfördelning i budget 2024

Budgetspecifikation

Budget 2024 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Nämnd och styrelseverksamhet	1 033	0	1 033
Gemensam förvaltning	29 253	-1 427	27 826
Förskola	229 308	-37 903	191 405
Grundskola	443 377	-55 049	388 328
Gymnasiet	186 752	-44 549	142 203
Vuxenutbildning	27 369	-9 927	17 442
Summa	917 092	-148 855	768 237

Styrtal

Styrtal	Planerat 2024	Prognos 2023	Plan 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Hälsa					
Resultat vårdnadshavarenkät förskola: "Tycker du att pedagogerna får ditt barn att tro på sig själv?"	öka	76%	i.u	i.u	i.u
Skolnärvaro: Andel elever med närvaro över 84% (grundskola)	öka		öka	63%	i.u
Skolnärvaro: Andel elever med närvaro över 84% (gymnasiet)	öka	55%	öka		i.u
Skolenkät: "Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår?" (grundskola)	öka	73%	öka	70%	i.u
Skolenkät: "Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår?" (gymnasiet)	öka	ej klar	öka	72%	
Hälsosamtal skolsköterska "Jag känner mig stressad över skolarbetet" (grundskola åk 1,4,7, gymnasiet år 1)	minska		i.u	i.u	i.u
Jag känner mig stressad över skolarbetet, grundskola åk 1	minska	22%	i.u	i.u	i.u
Jag känner mig stressad över skolarbetet, grundskola åk 4	minska	27%	i.u	i.u	i.u
Jag känner mig stressad över skolarbetet, grundskola åk 7	minska	43%	i.u	i.u	i.u
Jag känner mig stressad över skolarbetet, gymnasium åk 1	minska	28%	i.u	i.u	i.u
Hälsosamtal skolsköterska "På min fritid idrottar/motionerar/rör jag mig på annat sätt" (grundskola åk 1,4,7, gymnasiet år 1)	öka		i.u	i.u	i.u
På min fritid idrottar/motionerar/rör jag mig på annat sätt, åk 1 grundskola	öka	i.u.	i.u	i.u	i.u
På min fritid idrottar/motionerar/rör jag mig på annat sätt, åk 4 grundskola	öka	i.u.	i.u	i.u	i.u
På min fritid idrottar/motionerar/rör jag mig på annat sätt, åk 7 grundskola	öka	i.u.	i.u	i.u	i.u
På min fritid idrottar/motionerar/rör jag mig på annat sätt, åk 1 gymnasiet	öka	i.u.	i.u	i.u	i.u
Kunskapsresultat					
Andelen inskrivna barn i förskola 3-5 år i Skänninge tätort	öka	97,8%	i.u	i.u	i.u
Andelen inskrivna barn i förskola 3-5 år i Mjölby tätort	öka	97,3%	i.u	i.u	i.u
Andelen inskrivna barn i förskola 3-5 år i Mantorp tätort	öka	99,5%	i.u	i.u	i.u
Förskolans arbete med matematikförståelse, följs upp i "Hitta matematiken" i förskoleklass	öka	80%	i.u	i.u	i.u
		203			
Meritvärde/betygspoäng i åk 6, kommunens skolor	öka	(prel)	öka	202	212
Andel av eleverna i åk 9 som är behöriga till gymnasiets yrkesprogram, kommunens skolor	öka	78%	öka	80%	82%
		(prel)			
Andel elever som börjar introduktionsprogram i Mjölby gymnasium	minska	12%	minska	28%	21%
Antal ungdomar 16-20 år som finns inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret	minska	59	minska	55	i.u
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunens skolor	öka	i.u	öka	69%	63%
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunens skolor	öka	i.u	öka	69%	73%
Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, lägeskommun, andel av de som påbörjat kurs (%)	öka	i.u.	öka	i.u	45,0%
Trygghet					
Resultat vårdnadshavarenkät förskola: "Upplever du att ditt barn känner sig tryggt i förskolan?"	öka	90%	öka	i.u	i.u
Resultat vårdnadshavarenkät förskoleklass: "Upplever du att ditt barn känner sig tryggt i förskoleklass?"	öka	86%	i.u	i.u	i.u
Elevers svar på skolenkäten, elevers upplevda trygghet i åk 2	öka	93%	öka	76%	i.u
Elevers svar på skolenkäten, elevers arbetsro på lektionerna i åk 2	öka	61%	öka	33%	i.u
Elevers svar på skolenkäten, elevers upplevda trygghet i åk 5	öka	80%	öka	85%	i.u
Elevers svar på skolenkäten, elevers arbetsro på lektionerna i åk 5	öka	42%	öka	38%	i.u
Elevers svar på skolenkäten, elevers upplevda trygghet i åk 8	öka	74%	öka	79%	i.u
Elevers svar på skolenkäten, elevers arbetsro på lektionerna i åk 8	öka	44%	öka	47%	i.u
Gymnasieelevers svar på skolenkäten "jag känner mig trygg i skolan", år 2	öka	83%	öka	84%	84%
Gymnasieelevers svar på skolenkäten, elevers arbetsro på lektionerna, år 2	öka	58%	öka	58%	69%
Uppfattning bland elever om deras trygghet, studiero och att förhindra kränkningar i vuxenutbildning (egen enkät).	öka	i.u	öka	i.u	i.u
Ekonomi					
Andel gymnasieelever folkbokförda i Mjölby som börjar år 1 i Mjölby gymnasium, inkl IM-program, procent	öka	49%	i.u	51%	48%
Andel förskolor där minst hälften av personalen i barngrupp är förskollärare (budgeterat värde).	uppnå	48%	i.u	i.u	i.u

Finansiering

Ansvarsområde

Budgeten för finansiering utgör kostnader och intäkter utöver de som finns under nämnderna. Kommunalskatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning utgör de största posterna men här återfinns också pensionsutbetalningar, finansiella kostnader/intäkter och interna poster. Dessutom redovisas övrig finansiell information såsom personalomkostnadspålägg samt information om pensioner och pensionsskuld.

Budget i sammandrag

(Tkr)	2022 Utfall	2023 Budget	2024 Budget	2025 Ek plan	2026 Ek plan
Intäkter	-2 001 099	-2 068 357	-2 216 129	-2 330 153	-2 444 727
Kostnader	120 193	221 829	311 302	368 479	441 997
Nettokostnader	-1 880 906	-1 846 528	-1 904 827	-1 961 674	-2 002 730

Budgetspecifikation

Budget 2022 - specifikation (tkr)	2024 Kostnad	2024 Intäkt	2024 Netto
Pensionsutbetalningar	52 295	0	52 295
Förändring pensionsskuld	27 279	0	27 279
Avgiftsbestämd ålderspension	89 615	0	89 615
Intern ersättning kalkylerad pensionskostnad	0	-115 056	-115 056
Förändring semesterlöneskuld	3 047	0	3 047
Intern ränta, övrig intern reglering	0	-19 778	-19 778
Kommunalskatt	0	-1 562 877	-1 562 877
Generella statsbidrag	0	-488 984	-488 984
Finansiella intäkter	0	-16 134	-16 134
Finansiella kostnader	56 328	0	56 328
Ofördelade anslag	82 738	0	82 738
Exploateringsverksamheten (netto)	0	-13 300	-13 300
Summa	311 302	-2 216 129	-1 904 827

Pensionsutbetalningar, förändring pensionsskuld och avgiftsbestämd ålderspension

Kommunens kostnad för pensioner utgörs av pensionsutbetalningar på tidigare intjänad pension, förändring av pensionsskuld, avgift för avtalspension och försäkringspremier för vissa chefer som intjänats under året vilken överförs till de anställdas pensionsförvaltare. Alla pensionskostnader inkluderar löneskatt på 24,26 %.

Förändring semesterlöneskuld

Förändringen av semesterlöneskulden kostnadsförs till största delen direkt på respektive nämnd. Värderingen av semesterlöneskulden påverkas även av höjt löneläge sedan föregående årsskifte. Kostnaden som uppstår till följd av detta bokförs på finansieringen.

Internränta, övrig intern reglering

Internräntan sätts numera efter kommunens genomsnittsränta i skuldportföljen vid senast kända årsskifte. För 2024 blir internräntan 0,60 % av bokfört värde på inventarier och anläggningar. Varje nämnd belastas i driftbudgeten med intern ränta medan finansieringen erhåller intäkten.

Extern försäljning av tjänster för vatten och avlopp samt avfallshantering belastas med ett pålägg på 3 % som ska motsvara respektive verksamhets andel av kommunens gemensamma kostnader (overheadkostnader).

Kommunalskatt och generellt statsbidrag

Under rubriken kommunalskatt ingår själva skatteinkomsten för året samt slutreglering från tidigare år. Statsbidraget består av inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag, regleringsbidrag/avgift samt LSS-utjämningsbidrag och fastighetsavgift. Folkmängden i kommunen 1 november 2023, vilken ligger till grund för 2024 års kommunalskatt, beräknas vara 28 649 invånare. Befolkningen beräknas öka med 178 invånare till 1 november 2024 och ytterligare 94 invånare till 1 november 2025. En förändring av skatteuttaget i kommunen med 1,00 kr motsvarar cirka 71 mnkr i förändrad kommunalskatteintäkt 2024.

För 2024 beräknas kommunen erhålla statsbidrag för inkomstutjämningsbidrag samt regleringsbidrag med 420 mnkr. Intäkt för fastighetsavgift beräknas till 67 mnkr. I systemet för utjämningsbidrag beräknas kommunen få betala 8 mnkr i kostnadsutjämningsbidrag och erhålla 10 mnkr i LSS-utjämningsbidrag.

I genomsnitt genererar varje invånare cirka 72 tkr i skatteintäkt och generellt statsbidrag till kommunen.

För 2024 är kommunalskatten oförändrad mot 2023 och uppgår till 21,90 kr.

Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella intäkterna avser främst återbäring från Kommuninvest, aktieutdelning från de kommunala bolagen och bolagens avgifter för kommunal borgen. Aktieutdelning från bolagen bedöms uppgå till 8 mnkr för 2024. En mindre del av de finansiella intäkterna kommer från dröjsmålsräntor och inkassoersättningar. Räntekostnaderna uppstår via den långfristiga upplåningen. Budgeterad genomsnittsränta på skuldportföljen för perioden är 2,29 % 2024, 3,04 % 2025 och 3,23 % 2026. I de finansiella kostnaderna ingår också ränta på pensionsskulden.

Ofördelade anslag

Ofördelade anslag består till största delen av medel till kompensation för pris- och löneökningar och för förstudier och utredningar i tidiga skeden avseende investeringar och exploatering. Dessutom ingår ofördelade anslag till kommunstyrelsens förfogande och medel för stora prisökningar och digitaliseringsinitiativ.

Exploateringsverksamheten

Budgetposten omfattar kommunens intäkter och kostnader för sålda tomter och verksamhetsmark.

Övrig finansiell information

Personalomkostnadspålägg

Kommunens kostnader för pensioner belastar nämnderna direkt via ett schablonmässigt personalomkostnadspålägg. Kommunens nivå på personalomkostnadspålägget är oförändrad för 2024 och uppgår till 42,75 %. Vid övergång till nytt pensionsavtal 2023 höjdes nivån för pålägget med 4,42 % till följd av högre pensionspremier.

Pensionskostnad

Budgeterad pensionskostnad 2024 uppgår till 199 mnkr vilket motsvarar cirka 2,80 kr på kommunalskatten. Jämfört med den prognostiserade pensionskostnaden 2023 är det en ökning på 13 mnkr. Prisbasbeloppet, vilket är en prognosparameter för beräkning av pensionskostnaden, ökar till följd av inflationen och bidrar till högre pensionskostnader. För 2025 beräknas pensionskostnaden falla tillbaka och uppgå till 148 mnkr.

Genom att kommunens redovisning av pensioner ska ske enligt "blandmodellen" redovisas endast den del av pensionsskulden som uppkommit från och med 1998 som avsättning i balansräkningen. All pensionsrätt som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, alltså vid sidan om balansräkningen. Förändringar i ansvarsförbindelsens storlek mellan åren påverkar inte resultatet. Kostnaden uppstår istället när utbetalning sker. Jämfört med 2023 beräknas ansvarsförbindelsen öka med 6 mnkr till 2024 för att sedan minska med 21 mnkr 2025 och 30 mnkr 2026. Se balansbudget bilaga 3.

Pensionsåtagande (skuld)

Totalt pensionsåtagande (pensionsavsättning, kortfristig skuld och ansvarsförbindelse inklusive löneskatt i de olika delarna) beräknas 2023 uppgå till 850 mnkr. Åtagandet bedöms 2024 öka till 915 mnkr. Pensionsåtagandet vid planperiodens slut beräknas åtagandet uppgå till 874 mnkr. Ansvarsförbindelsen sjunker och övriga åtaganden ökar. Totalt pensionsåtagande för 2024 fördelas enligt nedan:

Totalt pensionsåtagande, mnkr	2024
Kortfristig skuld	47
Avsättning i balansräkning, avtalspension	320
Ansvarsförbindelse	548
Summa pensionsåtagande	915

Resultatbudget

Bilaga 1

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter 1)	445,9	430,0	459,8	479,7	497,6
Verksamhetens kostnader 2)	-2 093,1	-2 246,4	-2 337,3	-2 347,0	-2 377,1
Avskrivningar	-110,6	-114,0	-121,6	-134,1	-140,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 757,7	-1 930,4	-1 999,0	-2 001,3	-2 019,5
Skatteintäkter	1 434,1	1 508,9	1 562,9	1 642,3	1 716,1
Generella statsbidrag och utjämning	447,9	452,4	489,0	486,3	486,4
VERKSAMHETENS RESULTAT	124,3	30,9	52,8	127,3	183,0
Finansiella intäkter	14,2	16,6	16,1	15,3	15,3
Finansiella kostnader	-10,1	-34,1	-56,3	-53,7	-60,3
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	128,2	13,4	12,6	88,9	138,0
ÅRETS RESULTAT	128,2	13,4	12,6	88,9	138,0
1) VERKSAMHETENS INTÄKTER					
Intäkter i verksamheten	429,5	427,0	446,5	455,0	464,1
Reavinst(+) exploateringsintäkter	16,4	3,0	13,3	24,7	33,5
SUMMA VERKSAMHETENS INTÄKTER	445,9	430,0	459,8	479,7	497,6
2) VERKSAMHETENS KOSTNADER					
Kostnader i verksamheten	2 189,5	2 321,6	2 338,7	2 363,9	2 386,4
Avskrivningar enligt ovan (inkl nedskrivningar)	-110,6	-114,0	-121,6	-134,1	-140,0
Pensionsutbetalningar inkl löneskatt	46,1	45,5	52,3	51,7	51,3
Pensionsavsättningens förändring mm	3,3	28,2	27,3	-3,3	-5,0
Avgift för avgiftsbestämd ålderspension	58,6	85,8	89,6	88,1	90,4
Intern ersättning, kalkylerad pensionskostn m m	-63,0	-110,5	-115,1	-119,0	-122,9
Intern ersättning, kalkylerad internränta	-30,5	-12,7	-19,8	-42,5	-70,5
Semesterlöneskuldens förändring	-0,3	2,5	3,0	2,8	2,8
Ofördelat till KS/KF förfogande:					
KS Ofördelat			7,0	7,0	7,0
KS utredning			22,5	28,6	23,6
KS Stora prisökningar			4,0	4,0	4,0
KS Digitalisering			3,0	3,0	3,0
KF Löneökning 2024			46,2	46,2	46,2
KF Löne- och prisökning 2025				50,5	50,5
KF Löne- och prisökning 2026					50,3
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER	2 093,1	2 246,4	2 337,3	2 347,0	2 377,1

Kassaflödesbudget

Bilaga 2

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	128,2	13,4	12,6	88,9	138,0
Justering för av- och nedskrivningar	110,6	114,0	121,6	134,1	140,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster 1)	6,8	52,8	57,3	7,6	1,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	245,6	180,2	191,5	230,6	279,8
Ökning(+)/ minskning(-), periodiserade anslutningsavgifter	11,2	9,0	9,0	9,0	9,0
Ökning(-)/ minskning(+), kortfristiga fordringar	-20,0	10,4	0,0	0,0	0,0
Ökning(-)/ minskning(+), förråd och varulager	2,1	-0,3	0,0	0,0	0,0
Ökning(+)/ minskning(-), kortfristiga skulder	-13,2	-2,6	0,0	0,0	0,0
Medel från den löpande verksamheten	225,7	196,7	200,5	239,6	288,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv (-) av materiella anläggningstillgångar	-210,3	-319,0	-535,2	-504,3	-511,0
Erhållna investeringsbidrag	0,3	0,2	0,5	0,5	0,5
Försäljning (+) av materiella anläggningstillgångar	5,1				
Förvärv (-) av finansiella anläggningstillgångar	-1,9	-2,7			
Försäljning (+) av finansiella anläggningstillgångar					
Medel från investeringsverksamheten	-206,8	-321,5	-534,7	-503,8	-510,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån (+)		78,9	334,2	264,2	221,7
Amortering (-) av skuld	-12,0				
Ökning (-) av långfristiga fordringar					
Minskning (+) av långfristiga fordringar					
Medel från finansieringsverksamheten	-12,0	78,9	334,2	264,2	221,7
ÅRETS KASSAFLÖDE	6,9	-45,9	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	79,0	85,9	40,0	40,0	40,0
Likvida medel vid årets slut	85,9	40,0	40,0	40,0	40,0
1) Spec: Justering för övr ej likviditetspåverkande poster					
Reavinst	-4,9	-1,0			
Pensionsavsättningens förändring, ökning (+) minskning (-)	14,4	41,2	46,1	6,2	1,5
Upplösning statlig infrastruktur	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Upplösning investeringsbidrag	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Övrigt	-2,3	13,0	11,6	1,8	0,7
SUMMA	6,8	52,8	57,3	7,6	1,8

Balansbudget

Bilaga 3

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	2 151,0	2 356,8	2 769,9	3 139,7	3 510,1
Finansiella anläggningstillgångar	29,2	31,9	31,9	31,9	31,9
Summa anläggningstillgångar	2 180,2	2 388,7	2 801,8	3 171,6	3 542,0
Statlig infrastruktur	12,4	11,4	10,4	9,4	8,4
Omsättningstillgångar					
Tomter och förråd	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0
Kortfristiga fordringar	228,4	218,0	218,0	218,0	218,0
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	85,9	40,0	40,0	40,0	40,0
Summa omsättningstillgångar	324,0	268,0	268,0	268,0	268,0
SUMMA TILLGÅNGAR	2 516,5	2 668,1	3 080,2	3 449,0	3 818,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början	1 009,5	1 137,7	1 151,1	1 163,7	1 252,6
Årets förändring av eget kapital	128,2	13,4	12,6	88,9	138,0
Summa eget kapital	1 137,7	1 151,1	1 163,7	1 252,6	1 390,6
Avsättningar					
Pensionsavsättningar	211,9	263,1	320,4	328,1	330,0
Summa avsättningar	211,9	263,1	320,4	328,1	330,0
Skulder					
Långfristiga skulder 1)	814,3	903,6	1 245,9	1 518,2	1 747,8
Kortfristiga skulder	352,6	350,0	350,0	350,0	350,0
Summa skulder	1 166,9	1 253,9	1 596,1	1 868,3	2 097,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 516,5	2 668,1	3 080,2	3 449,0	3 818,4
1) Långfristiga skulder fördelat på huvudområden:					
Lån skattefinansierad verksamhet	267,0	321,6	628,8	835,0	1 029,7
Lån Va-verksamhet samt avfallshantering	438,0	465,0	492,0	550,0	577,0
Investeringsbidrag och anläggningsavgifter	108,9	117,0	125,1	133,2	141,1
Övriga upplysningar					
Soliditet	45,2%	43,1%	37,8%	36,3%	36,4%
Ansvarsförbindelse pensioner	536,9	541,6	547,4	526,5	496,9
Förändring ansvarsförbindelse	-20,6	4,7	5,8	-20,9	-29,6

Driftbudget

Bilaga 4

Belopp i tusental kronor	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
Styrelse/Nämnd	2022	2023	2024	2025	2026
Bygg och räddningsnämnd*	38 183	-	-	-	-
Kommunfullmäktige och politiska organ	8 539	9 153	10 174	9 390	9 306
Kommunstyrelsen	117 270	115 336	117 423	113 583	112 043
Kultur- och fritidsnämnd	85 353	86 325	87 529	87 747	86 970
Miljönämnd	4 475	5 233	5 725	5 619	5 513
Omsorgs- och socialnämnd	652 446	693 590	732 139	726 544	727 443
Samhällsbyggnadsnämnd	-	164 571	171 000	171 377	171 473
Teknisk nämnd*	108 554	-	-	-	-
Utbildningsnämnd	727 929	760 320	768 237	758 514	751 982
SUMMA NÄMNDER	1 742 749	1 834 528	1 892 227	1 872 774	1 864 730
Finansiering**	1 799 549	1 846 528	1 904 827	1 961 674	2 002 730
Budgeterat resultat	56 800	12 000	12 600	88 900	138 000

* Bygg och räddningsnämnd bildar tillsammans med Teknisk nämnd, Samhällsbyggnadsnämnd 2023

** Kompensation för löneökningar ingår i finansieringen för åren 2024-2026.

** Kompensation för prisökningar ingår i finansieringen för åren 2025-2026.

Investeringsbudget

Bilaga 5

Investeringsbudget per område		Total utgift	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen					
Ram för mindre investeringar			2 000	2 000	2 000
IT-investeringar			15 500	16 500	16 500
Trygghetsskapande åtgärder			1 000	1 000	
Tillgänglighetsanpassningar			500	500	500
Summa kommunstyrelsen			19 000	20 000	19 000
Kultur- och fritidsnämnd					
Ram för mindre investeringar			600	600	600
Inventarier till fastighetsprojekt					500
Summa kultur- och fritidsnämnd			600	600	1 100
Miljönämnd					
Ram för mindre investeringar			200	200	200
Summa miljönämnd			200	200	200
Omsorgs- och socialnämnd					
Ram för mindre investeringar			5 000	3 000	10 000
Inventarier till fastighetsprojekt			1 000		
Summa omsorgs- och socialnämnd			5 000	3 000	10 000
Samhällsbyggnadsnämnd					
Ram för mindre investeringar			3 050	4 200	3 400
Fordonspark			6 550	5 800	7 800
Ram för mindre investeringar			9 600	10 000	11 200
Fastighet gemensamt					
Övriga investeringar fastighet			4 000	4 500	4 500
Reinvestering fastighet			51 400	41 000	41 000
Lokalanpassning fastighet			4 000	4 500	4 500
Energibesparingsåtgärder lokaler	42 000		21 000	21 000	
Summa fastighet gemensamt			80 400	71 000	50 000
Kultur- och fritidsanläggningar					
Aktivitets- näridrottsplatser				2 000	
Ersättning motionsspår Lundbyvallen	3 000		3 000		
Konstnärlig gestaltning Eldslösa ny skola/idrottshall	1 000				1 000
Bangolfen Mjölby, ombyggnad till äventyrsgolf	3 000				3 000
Summa kultur- och fritidsanläggningar			3 000	2 000	4 000
Omsorgsfastigheter					
Nyproduktion av vård- och omsorgsplatser	257 800		10 000	64 900	107 700
Gruppbostad/Serviceh LSS Fallområdet Mantorp	19 700		19 700		
Gruppbostad/Serviceh LSS	19 700				19 700
Gruppbostad socialpsykiatri	19 700			19 700	
Summa omsorgsfastigheter			29 700	84 600	127 400

Investeringsbudget per område	Total utgift	2024	2025	2026
Utbildningsfastigheter				
Ny förskola Mjölby	48 300			18 000
Ny Förskola Mantorp	48 300	30 300		
Ny grundskola Mjölby, inkl idrottshall	327 600	132 700	105 250	79 650
Reinvestering och tillbyggnad Lagmansskolan	185 600	74 240		
Reinvestering Trojenborgskolan		500		
Summa utbildningsfastigheter		237 740	105 250	97 650
Väghållning				
Övriga investeringar väghållning		3 600	3 600	3 600
Reinvestering väghållning		14 000	15 000	15 000
Summa väghållning		17 600	18 600	18 600
Gatuprojekt				
Åtgärder Kungsvägen etapp 2	33 500	16 500	2 000	
Energieffektivisering gatubelysning	27 000	4 400	4 400	4 400
Cirkulationsplats Västerlösavägen-väg 638	8 000	8 000		
Summa gatuprojekt		28 900	6 400	4 400
Park/mark/allmänna platser				
Övriga investeringar park/mark/allmän plats		700	700	700
Reinvestering park/mark/allmän plats		1 200	1 200	1 200
Utveckling lekplatser		5 000	5 000	5 000
Summa park/mark/allmänna platser		6 900	6 900	6 900
Park/markprojekt				
Resecentrum Västra	29 700			27 700
Summa park/markprojekt		0	0	27 700
VA-verksamhet (taxefinansierat)				
Övriga investeringar VA		50 000	55 000	50 000
Summa VA-verksamhet		50 000	55 000	50 000
Avfallshantering (taxefinansierat)				
Övriga investeringar avfallshantering		500	1 000	500
Summa avfallshantering		500	1 000	500
Summa Samhällsbyggnadsnämnd		464 340	360 750	398 350
Utbildningsnämnd				
Ram för mindre investeringar		5 000	5 000	5 000
Inventarier till fastighetsprojekt		6 700		19 100
Inventarier till Trojenborgskolan		700		
Summa utbildningsnämnd		12 400	5 000	24 100
Kommunstyrelsen Exploatering				
Mjölby med omnejd		25 500	84 000	42 300
Mantorp med omnejd		5 000	3 500	7 000
Skänninge med omnejd		0	18 500	0
Väderstad med omnejd		0	6 500	6 500
Markköp och övrig exploatering		2 200	2 200	2 500
Summa exploatering		32 700	114 700	58 300

Sammanställning investeringsanslag per nämnd	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen	19 000	20 000	19 000
Kultur- och fritidsnämnd	600	600	1 100
Miljönämnd	200	200	200
Omsorgs- och socialnämnd	6 000	3 000	10 000
Samhällsbyggnadsnämnd	464 340	360 750	398 350
Utbildningsnämnd	12 400	5 000	24 100
Exploatering (Kommunstyrelsen)	32 700	114 700	58 300
Summa Totala investeringar Mjölby kommun	535 240	504 250	511 050

Sammanställning investeringsplan	2024	2025	2026
Skattefinansierade	452 040	333 550	402 250
Taxefinansierade	50 500	56 000	50 500
Exploatering-skattefinansierade	26 400	82 300	50 000
Exploatering-taxefinansierade	6 300	32 400	8 300
Summa totala investeringar Mjölby kommun	535 240	504 250	511 050

Sammanställning investeringsplan	2024	2025	2026
Skattefinansierade	478 440	415 850	452 250
Taxefinansierade	56 800	88 400	58 800
Summa totala investeringar Mjölby kommun	535 240	504 250	511 050